

Új kiadás – Lukács evangéliuma

Az 1975-ben megjelent és 1990-ben revideált protestáns új fordítású Biblia legújabb revíziójának próbakiadását tartja kezében a Tisztelt Olvasó. A Magyar Bibliatársulat 2006-ban kezdett hozzá a revízió előkészítéséhez, az észrevételek gyűjtéséhez. Munkánk most jutott el arra a pontra, hogy az egyházi bibliaolvasó közvélemény elé tárhatjuk a Szöveggondozó Bizottság revíziós munkájának gyümölcseit, köztük Lukács evangéliumát.

A bibliai szöveg gondozása során a következő revíziós alapelvekhez igyekeztünk tartani magukat: 1. Figyelembe vettük és értékeltük az 1990 és 2008 között beérkezett észrevételeket és javaslatokat. 2. Meg kívántuk őrizni az új fordítású Biblia alapvető szövegkritikai és fordítási döntéseit (a formális és a dinamikus ekvivalencia kiegyensúlyozott alkalmazása), a bibliai szöveg tagolását és az emelkedett, mai beszélt köznyelvi szintet. Ezeken a területeken csak akkor változtattunk az új fordítás szövegén, ha azt a mai írásértelmezési és fordításelméleti konszenzus megkövetelte. 3. Javítottuk a felismert nyomdahibákat, fordítási tévedéseket és archaikus (a mai beszélt nyelvben már nem használatos) kifejezéseket. 4. Igyekeztünk javítani a fordítás egységességén, következetességén. 5. Törekedtünk a „jó magyarságú” nyelvi megoldásokra, valamint arra, hogy az új bibliai szöveg felolvasva („szószéki használat”) is jól hangozzék. Legfőképpen pedig azt reméljük, hogy a revíziós munka eredményeként Isten igéje még inkább érthetően és tisztábban szólhat meg magyar nyelven.

A most kézben tartott szöveget a Magyar Bibliatársulat tagegyházainak hivatalos honlapjain, pdf formátumban jelentetjük meg.

Köszönjük az eddig kapott észrevételeket, és arra szeretnénk kérni mindenkit, hogy a revideált szöveggel kapcsolatos véleményével bátran keressen meg bennünket az info@bibliatarsulat.hu e-mail címen vagy levélben a 1113 Budapest, Bocskai út 35. postacímen.

Magyar Bibliatársulat

LUKÁCS EVANGÉLIUMA

1

Ajánlás

¹Miután sokan vállalkoztak már arra, hogy írásba foglalják a közöttünk beteljesedett eseményeket úgy, ²amint ránk hagyták azok, akik kezdettől fogva szemtanúi és szolgálói voltak az igének: ³magam is jónak láttam, hogy miután kezdettől fogva mindennek pontosan utánajártam, szép rendben megírom neked, nagyrabecsült Theofilosz, ⁴hogy meggyőződhess annak a megbízhatóságáról, amire tanítottak.

Keresztelő János születésének ígérete

⁵Heródesnek, Júdea királyának idejében élt egy pap, név szerint Zakariás, Abijá rendjéből; a felesége, Erzsébet, Áron leányai közül való volt. ⁶Igazak voltak mindketten Isten előtt, és feddhetetlenül éltek az Úr minden parancsolata és rendelése szerint. ⁷Nem volt gyermekük, mert Erzsébet meddő volt, és már mindketten idősek voltak.

⁸Történt pedig egyszer, hogy amikor rendjének beosztása szerint papi szolgálatát végezte Isten előtt, ⁹a papi szolgálat szokott módja szerint, sorsolással őt jelölték ki arra, hogy bemenjen az Úr templomába, és bemutassa az illatáldozatot. ¹⁰Az egész nép pedig kint imádkozott az illatáldozat órájában. ¹¹Ekkor megjelent neki az Úr angyala, és megállt az illatáldozati oltár mellett jobb felől. ¹²Amikor Zakariás meglátta, megrettent, és félelem szállta meg. ¹³De az angyal így szólt hozzá:

Ne félj, Zakariás,
meghallgatásra talált a te könyörgésed:
feleséged, Erzsébet fiút szül neked,
akit nevezz Jánosnak.

¹⁴Örömöd lesz ő és vigasságod,
és sokan örülnek majd az ő születésének,
¹⁵mert nagy lesz ő az Úr előtt;
bort és részegítő italt nem iszik,
és már anyja méhétől fogva betelik Szentlélekkel,
¹⁶Izráel fiai közül sokakat visszatérít majd
az Úrhoz, az ő Istenükhöz,
¹⁷és öelötte jár Illés lelkével és erejével,
hogy az atyák szívét a gyermekekhez térítse,
és az engedetleneket az igazak lelkiületére,
hogy felkészült népet állítson az Úr elé.

¹⁸Zakariás így szólt az angyalhoz: Miből tudom meg ezt? Hiszen én már öreg vagyok, és a feleségem is igen idős. ¹⁹Az angyal pedig így válaszolt: Én Gábiel vagyok, aki az Isten színe előtt állok. Elküldött engem, hogy beszéljek veled, és meghozzam neked ezt az örömhírt. ²⁰De íme, most megnémulsz, és nem tudsz megszólalni egészen addig, amíg ezek végbe nem mennek, mert nem hittél szavaimnak, amelyek be fognak teljesedni a maguk idejében.

²¹A nép várta Zakariást, és csodálkozott, hogy olyan sokáig marad a templomban.

²²Amikor mégis kijött, nem tudott hozzájuk szólni, és megértették, hogy látomást látott a templomban. Ő pedig csak integetett nekik, de néma maradt.

²³Amikor leteltek papi szolgálatának napjai, hazament. ²⁴E napok után fogant felesége, Erzsébet, és öt hónapon át nem mutatkozott. Ezt mondta: ²⁵Így tett velem az Úr azokban a napokban, amikor gondja volt arra, hogy elvegye gyalázatokat az emberek előtt.

Jézus születésének ígérete

²⁶A hatodik hónapban pedig Isten elküldte Gábiel angyalt Galilea egyik városába, Názáretbe, ²⁷egy szűzhöz, aki a Dávid házából származó József jegyese volt. A szűznek pedig Mária volt a neve. ²⁸És hozzálépve így szólt az angyal: Üdvöz légy, kegyelembe fogadott, az Úr veled van! ²⁹Mária megdöbben e szavakra, és fontolgatta, mit jelenthet ez a köszöntés. ³⁰Az angyal ezt mondta neki:

Ne félj, Mária,
mert kegyelmet találtál Istennél!
³¹Íme, fogansz méhedben, és fiút szülsz,
akit nevezz Jézusnak.

³²Nagy lesz ő, és a Magasságos Fiának nevezik majd;
az Úr Isten neki adja atyjának, Dávidnak a trónját,

³³ő pedig uralkodik a Jákób házán örökké,
és uralkodásának nem lesz vége.

³⁴Mária megkérdezte az angyalt: Hogyan lehetséges ez, mivel én férfit nem ismerek? ³⁵Az angyal így válaszolt neki: A Szentlélek száll reád, és a Magasságos ereje árnyékoz be téged, ezért a születendőt is Szentnek nevezik majd, Isten Fiának. ³⁶Íme, Erzsébet, a te rokonod is fiút fogant öregségére, és már a hatodik hónapjában van az, akit meddőnek mondanak, ³⁷mert Istennek semmi sem lehetetlen. ³⁸Mária ezt mondta: Íme, az Úr szolgálóleánya: történnék velem a te beszéded szerint! És eltávozott tőle az angyal.

Mária Erzsébetnél

³⁹Azokban a napokban útra kelt Mária, és sietve elment a hegyvidékre, Júda egyik városába. ⁴⁰Bement Zakariás házába, és köszöntötte Erzsébetet. ⁴¹Amikor Erzsébet meghallotta Mária köszöntését, megmozdult a magzat a méhében. Betelt Erzsébet Szentlélekkel, ⁴²és hangos szóval kiáltotta:

Áldott vagy te az asszonyok között,
és áldott a te méhed gyümölcse!

⁴³Hogyan lehetséges, hogy az én Uram anyja jön el énhozzám? ⁴⁴Mert íme, amint meghallottam köszöntésed, ujjongva mozdult meg méhemben a magzat. ⁴⁵Boldog, aki elhitte, hogy beteljesedik mindaz, amit az Úr mondott neki.

Mária éneke

⁴⁶Mária pedig ezt mondta:

Magasztalja lelkem az Urat,
⁴⁷és ujjong az én lelkem megtartó Istenemben,
⁴⁸mert rátekintett szolgálóleányának megalázott voltára:
és íme, mostantól fogva boldognak mond engem minden nemzedék,
⁴⁹mert nagy dolgokat tett velem a Hatalmas,
és szent az ő neve,
⁵⁰irgalma megmarad nemzedékről nemzedékre az öt félőkön.
⁵¹Hatalmas dolgot cselekedett karjával,
szétszórta a szívük szándékában felfuvalkodottakat.
⁵²Hatalmasokat döntött le trónjukról,
és megalázottakat emelt fel;
⁵³éhezőket látott el javakkal,
és bővelkedőket küldött el üres kézzel.
⁵⁴Felkarolta szolgáját, Izráelt,
hogy megemlékezzék irgalmáról,
⁵⁵amint kijelentette atyáinknak,

Ábrahámnak és az ő utódjának mindörökké.

⁵⁶Mária Erzsébettel maradt mintegy három hónapig, azután visszatért otthonába.

Keresztelő János születése

⁵⁷Amikor pedig eljött Erzsébet születésének ideje, fiút szült. ⁵⁸Meghallották a szomszédai és a rokonai, hogy milyen nagy irgalmat tanúsított iránta az Úr, és vele együtt örültek. ⁵⁹A nyolcadik napon eljöttek körülmetélni a gyermeket, és apja nevéől Zakariásnak akarták nevezni. ⁶⁰Anyja azonban megszólalt, és ezt mondta: Nem, hanem János legyen a neve. ⁶¹De ezt mondták neki: Senki sincs a rokonságodban, akit így hívnának. ⁶²Ekkor intettek az apjának, hogy milyen nevet akar neki adni. ⁶³Ő pedig egy írotáblát kért, és ezt írta rá: János a neve. Mindnyájan elcsodálkoztak. ⁶⁴És azonnal megnyílt Zakariás szája, megoldódott a nyelve, beszélni kezdett, és áldotta az Istent. ⁶⁵Valamennyi szomszédját félelem szállta meg, és Júdea egész hegyvidékén beszéltek minderről. ⁶⁶Akik meghallották, szívükbe vették, és így szóltak: Vajon mi lesz ebből a gyermekből? Az Úr keze pedig valóban vele volt.

Zakariás éneke

⁶⁷Apja, Zakariás, betelt Szentlélekkel, és így profétált:

⁶⁸Áldott az Úr, Izráel Istene,

hogy meglátogatta és megváltotta az ő népét.

⁶⁹Erős szabadítót támasztott nekünk

szolgájának, Dávidnak házából,

⁷⁰amint kijelentette azt szent profétái által

örök időktől fogva,

⁷¹hogy megszabadítson ellenségeinktől,

és mindazok kezéből, akik gyűlölnék minket;

⁷²hogy irgalmasan cselekedjék atyáinkkal,

és megemlékezzék szent szövetségéről,

⁷³arról az esküről, amellyel megesküdött atyánknak, Ábrahámnak;

és megadja nekünk,

⁷⁴hogy ellenségeink kezéből megszabadulva,

félelem nélkül szolgáljunk neki,

⁷⁵szentségben és igazságban ölelte életünk minden napján.

⁷⁶Téged pedig, kisgyermek,

a Magasságos profétájának neveznek majd,

mert az Úr előtt jársz, hogy elkészítsd az ő útjait,

⁷⁷hogy megtanítsd népét az üdvösség ismeretére,

bűneik bocsánata által,

⁷⁸Istenünk könyörülő irgalmáért,

amellyel meglátogat minket a felkelő nap a magasságból;

⁷⁹hogy világítson azoknak,

akik sötétségben és a halál árnyékában lakoznak,

hogy lábunkat a békesség útjára igazítsa.

⁸⁰A kisgyermek pedig növekedett, és erősödött lélekben, és a pusztában élt addig a napig, amíg meg nem kezdte küldetését Izráelben.

2

Jézus születése

¹Történt pedig azokban a napokban, hogy Augustus császár rendeletet adott ki: írják össze az egész földet. ²Ez az első összeírás akkor történt, amikor Szíriában Cirénius volt a helytartó.

³Elment tehát mindenki a maga városába, hogy összeírják. ⁴Felment József is a galileai

Názáretből Júdeába, a Dávid városába, amelyet Betlehemnek neveznek, mert Dávid házából és nemzetségéből származott, ⁵hogy összeírják jegyesével, Máriával együtt, aki áldott állapotban volt. ⁶És történt, hogy amíg ott voltak, eljött szülésének ideje, ⁷és megszülte elsősülött fiát. Bepólyálta, és a jászolba fektette, mivel a szálláson nem volt számukra hely.

⁸Pásztorok tanyáztak azon a vidéken a szabad ég alatt, és örködtek éjszaka a nyájuk mellett. ⁹És az Úr angyala megjelent nekik, körülragyogta őket az Úr dicsősége, és nagy félelem vett erőt rajtuk. ¹⁰Az angyal pedig ezt mondta nekik:

Ne féljeteK,
mert íme, hirdetek nektek nagy örömet,
amely az egész nép öröme lesz:
¹¹üdvözítő született ma nektek,
aki az Úr Krisztus, a Dávid városában.

¹²A jel pedig ez lesz számotokra: találtak egy kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban. ¹³És hirtelen mennyei seregek sokasága jelent meg az angyallal, akik dicsérték az Istent, és ezt mondták:

¹⁴Dicsőség a magasságban Istennek,
és a földön békesség,
és az emberekhez jóakarát.

¹⁵Miután elmentek tőlük az angyalok a mennybe, a pásztorok így szóltak egymáshoz: Menjünk el Betlehembe, és nézzük meg azt, ami ott történt, amit az Úr tudunkra adott.

¹⁶Elmentek tehát sietve, és megtalálták Máriát, Józsefet és a jászolban fekvő kisgyermeket.

¹⁷Amikor meglátták őt, elmondták mindazt, amit erről a kisgyermekről az angyalok hirdettek, ¹⁸és mindenki, aki hallotta, elcsodálkozott azon, amit a pásztorok mondtak nekik. ¹⁹Mária pedig mindezeket a beszédeket megjegyezte, és szívében forgatta. ²⁰A pásztorok pedig visszatértek dicsőítve és magasztalva Istent mindazért, amit hallottak és láttak, úgy, ahogyan ő megüzente nekik.

Jézus bemutatása a templomban

Simeon és Anna

²¹Amikor pedig eljött a nyolcadik nap, és körül kellett őt metélni, a Jézus nevet adták neki, ahogyan az angyal nevezte őt, mielőtt még anyja méhében megfogant.

²²És amikor leteltek tisztulásuk napjai Mózes törvénye szerint, felvitték Jézust Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak, ²³amint meg van írva az Úr törvényében, hogy „minden elsősülött fiúgyermek az Úrnak szenteltessék”; ²⁴és hogy áldozatot adjanak az Úr törvényében mondtak szerint, „egy pár gerlét vagy két galambfiókát”.

²⁵És íme, élt egy ember Jeruzsálemben, akinek Simeon volt a neve. Igaz és kegyes ember volt, várta Izráel vigasztalását, és a Szentlélek volt rajta. ²⁶Azt a kijelentést kapta a Szentlélektől, hogy nem hal meg addig, amíg meg nem látja az Úr Krisztusát. ²⁷A Lélek indítására elment a templomba, és amikor a gyermek Jézust bevitték szülei, hogy eleget tegyenek a törvény előírásainak, ²⁸akkor karjába vette, áldotta az Istent, és ezt mondta:

²⁹Most bocsátod el, Uram, szolgálát
beszéded szerint békességgel,
³⁰mert meglátták szemeim üdvösségedet,
³¹amelyet elkészítettél minden nép szeme láttára,
³²hogy megjelenjék világosságul a pogányoknak,
és dicsőségül népednek, Izráelnek.

³³Apja és anyja csodálkoztak azon, amit a gyermekről mondott, ³⁴Simeon pedig megáldotta őket, és ezt mondta anyjának, Máriának: Íme, ő sokak elesésére és felemelésére rendeltetett Izráelben, és jelül, amelynek ellene mondanak ³⁵– a te lelkedet is éles kard járja majd át –, hogy nyilvánvalóvá legyen sok szív gondolata.

³⁶Volt ott egy prófétanő is, Anna, Fáuuel leánya, Ásér törzséből. Igen idős volt; csak hét évig élt férjével hajadonkora után, ³⁷nyolcvannégy éves özvegyasszony volt. Nem távozott el a templomból, hanem böjtöléssel és imádkozással szolgált éjjel és nappal. ³⁸Abban az órában is megjelent, hálát adott Istennek, és beszélt róla mindazoknak, akik várták Jeruzsálem megváltását.

³⁹Miután mindent elvégeztek az Úr törvénye szerint, visszatértek városukba, a galileai Názáretbe. ⁴⁰A gyermek pedig növekedett és erősödött, megtelt bölcsességgel, és Isten kegyelme volt rajta.

A tizenkét éves Jézus a templomban

⁴¹Szülei évenként elmentek Jeruzsálembe a húsvét ünnepére. ⁴²Amikor tizenkét éves lett, szintén felmentek Jeruzsálembe az ünnepi szokás szerint. ⁴³Miután pedig elteltek az ünnepnapok, és hazafelé indultak, a gyermek Jézus ott maradt Jeruzsálemben. Szülei azonban ezt nem vették észre. ⁴⁴Mivel azt hitték, hogy az útítársak között van, elmentek egy napi járóföldre, és csak akkor kezdték keresni a rokonok és az ismerősök között. ⁴⁵De mivel nem találták, visszatértek Jeruzsálembe, és ott keresték tovább. ⁴⁶Három nap múlva találták meg a templomban, amint a tanítómesterek körében ült, hallgatta és kérdezte őket, ⁴⁷és mindenki, aki hallotta, csodálkozott értelmén és feleletein. ⁴⁸Amikor szülei meglátták, megdöbbenek, anyja pedig így szólt hozzá: Gyermekem, miért tetted ezt velünk? Íme, apád és én kétségbeesetten kerestünk téged. ⁴⁹Ő pedig így válaszolt: Miért kerestetek engem? Nem tudátok, hogy az én Atyám házában kell lennem? ⁵⁰Ők azonban a nekik adott választ nem értették. ⁵¹Jézus ezután elindult velük, elment Názáretbe, és engedelmeskedett nekik. Anyja mindezeket a szavakat megőrizte szívében, ⁵²Jézus pedig gyarapodott bölcsességben, testben, Isten és emberek előtt való kedvességben.

3

Keresztelő János (Mt 3,1–12; Mk 1,2–8; Jn 1,19–28)

¹Tiberius császár uralkodásának tizenötödik évében, amikor Júdea helytartója Poncius Pilátus volt, Galilea negyedes fejedelme Heródes, Iturea és Trakhónitisz tartományának negyedes fejedelme Heródes testvére, Fülöp, Abiléné negyedes fejedelme pedig Lüsziániasz volt, ²Annás és Kajafás főpapok idején szólt az Úr Jánoshoz, Zakariás fiához a pusztaban. ³Ő pedig bejárta a Jordán egész környékét, és hirdette a megtérés keresztségét a bűnök bocsánatára, ⁴ahogyan meg van írva Ézsaiás próféta beszédeinek könyvében:

„Kiáltó szava hangzik a pusztaban:

Készítsétek az Úr útját,
egyengessétek ösvényeit!

⁵minden völgyet töltsetek fel,
minden hegyet és halmot hordjatok el,
legyen a görbe út egyenessé,
a göröngyös simává:

a göröngyös simává:

⁶és meglátja minden halandó az Isten szabadítását.”

⁷A sokaságnak tehát, amely kiment hozzá, hogy megkeresztelje őket, ezt mondta: Ti viperafajzatok! Ki figyelmeztetett titeket, hogy meneküljétek az eljövendő harag elől?

⁸Teremjétek hát megtéréshez méltó gyümölcsöket, és ne kezdjétek azt mondogatni magatokban: A mi atyánk Ábrahám! Mert mondom nektek, hogy Isten ezekből a kövekből is tud fiaikat támasztani Ábrahámnak. ⁹A fejsze pedig már a fák gyökerén van: ezért minden fa, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágatik és tűzre vettetik.

¹⁰A sokaság pedig megkérdezte tőle: Akkor hát mit tegyünk? ¹¹János így válaszolt nekik: Akinek két ruhája van, adjon annak, akinek nincs, és akinek van ennivalója, hasonlóan cselekedjék! ¹²Vámszedők is mentek hozzá, hogy keresztelje meg őket. Ezek szintén

megkérdezték tőle: Mester, mit tegyünk? ¹³Nekik ezt mondta: Semmivel se hajtsatok be többet a megszabottnál! ¹⁴Megkérdezték tőle a katonák is: Mi pedig mit tegyünk? Nekik ezt felelte: Senkit ne bántalmazzatok, senkit meg ne zsaroljatok, hanem elégedjete meg a zsoldotokkal!

¹⁵Mivel a nép reménykedve várákozott, és szívükben mind azt fontolgatták, vajon nem János-e a Krisztus, ¹⁶János így válaszolt mindenkinek: Én vízzel keresztellek titeket, de eljön az, aki erősebb nálam, és én arra sem vagyok méltó, hogy saruja szíját megoldjam: Ő majd Szentlélekkel és tűzzel keresztel titeket, ¹⁷kezében szórólapát lesz, hogy megtisztítsa szérűjét: csűrűbe hordja gabonáját, a pelyvát pedig megégeti olthatatlan tűzzel.

¹⁸Sok másra is buzdította őket, és hirdette az evangéliumot a népnek. ¹⁹Amikor pedig megintette Heródes negyedes fejedelmet Heródiásért, a testvére feleségéért, és minden gonosz tettéért, Heródes ²⁰mindezt még azzal tetézte, hogy börtönbe csukatta Jánost.

Jézus megkeresztelkedése (Mt 3,13–17; Mk 1,9–11; Jn 1,29–34)

²¹Történt, hogy amikor az egész nép megkeresztelkedett, és Jézus is megkeresztelkedett és imádkozott, megnyílt az ég, ²²leszállt rá a Szentlélek galambhoz hasonló testi alakban, és hang hallatszott a mennyből: Te vagy az én szeretett Fiam, benned gyönyörködöm.

Jézus nemzetségi táblázata (Mt 1,1–17)

²³Jézus ekkor mintegy harminc esztendő volt, és úgy gondolták róla, hogy József fia, ez pedig Élié; ²⁴ez Mattáté, ez Lévié, ez Melkié, ez Jannájé, ez Józsefé, ²⁵ez Mattatiásé, ez Ámósé, ez Náhumé, ez Heszlié, ez Naggaié, ²⁶ez Mahaté, ez Mattatiásé, ez Simeié, ²⁷ez Jószeké, ez Jódáé; ²⁸ez Jóhánáné, ez Résáé, ez Zerubbábelé, ez Sealtielé, ez Nérié, ²⁹ez Melkié, ez Addié, ez Kószámé, ez Elmadámé, ez Éré; ³⁰ez Jézusé, ez Eliézeré, ez Jórimé, ez Mattáté, ez Lévié, ³¹ez Simeoné, ez Júdáé, ez Józsefé, ez Jónámé, ez Eljákimé; ³²ez Meleáé, ez Mennáé, ez Mattátáé, ez Nátáné, ez Dávidé, ³³ez Isaié, ez Óbédé, ez Bóázé, ez Szalmóné, ez Nahsóné, ³⁴ez Ammínádábé, ez Adminé, ez Arnié, ez Heszróné, ez Fáeszé, ez Júdáé; ³⁵ez Jákóbé, ez Izsáké, ez Ábrahámé, ez Táréé, ez Náhóré, ³⁶ez Szerugé, ez Reué, ez Pelegé, ez Héberé, ez Selahé, ³⁷ez Kénáné, ez Arpaksádé, ez Sémé, ez Nóéé, ez Lámeké; ³⁸ez Enósé, ez Sété, ez Ádámé; ez pedig az Istené.

4

Jézus megkísértése (Mt 4,1–11; Mk 1,12–13)

¹Jézus Szentlélekkel telve visszatért a Jordántól, és a Lélek indítására a pusztában tartózkodott ²negyven napon át, miközben kísértette az ördög. Nem evett semmit azokban a napokban, de azok elmúltával megéhezett. ³Az ördög pedig így szólt hozzá: Ha Isten Fia vagy, mondd ennek a kőnek, hogy változzék kenyérré. ⁴Jézus így válaszolt neki: Meg van írva, hogy „nem csak kenyérről él az ember”. ⁵Ezután felvitte őt az ördög, megmutatta neki a földkerekség minden országát egy szempillantás alatt, ⁶és ezt mondta neki: Neked adom mindezt a hatalmat és dicsőséget, mert nekem adatott, és annak adom, akinek akarom. ⁷Ha tehát leborulsz előttem, tied lesz mindez. ⁸Jézus így válaszolt neki: Meg van írva: „Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj.” ⁹Ezután elvitte őt Jeruzsálembe, a templom párkányára állította, és ezt mondta neki: Ha Isten Fia vagy, vesd le innen magad, ¹⁰mert meg van írva: „Megparancsolja angyalainak, hogy őrizzenek téged”; ¹¹és „kézen fogva vezetnek téged, hogy meg ne üsd lábadat a kőben”. ¹²Jézus így válaszolt neki: Megmondattott: „Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet.” ¹³Amikor mindezek a kísértések véget értek, eltávozott tőle az ördög egy időre.

Jézus Názáretben (Mt 13,53–58; Mk 6,1–6)

¹⁴Jézus a Lélek erejével visszatért Galileába, és elterjedt a híre az egész környéken. ¹⁵Tanított a zsinagógáikban, és dicsőítette mindenki.

¹⁶Amikor Názáretbe ment, ahol felnevelkedett, szokása szerint bement szombaton a zsinagógába, és felállt, hogy felolvasson. ¹⁷Odanyújtották neki Ézsaiás próféta könyvét, ő pedig kinyitotta a könyvtekercset, és megkereste azt a helyet, ahol ez van megírva:

¹⁸„Az Úrnak Lelke van énrajtam,
mert felkent engem,
hogy evangéliumot hirdessek a szegényeknek;
azért küldött el, hogy a szabadulást hirdessem a foglyoknak,
és a vakoknak szemük megnyílását;
hogy szabadon bocsássam a megkínzottakat,
¹⁹és hirdessem az Úr kedves esztendejét.”

²⁰Ekkor összegöngyölvítve a könyvtekercset, átadta a szolgának, és leült. A zsinagógában mindenkinek a tekintete rajta függött; ²¹ő pedig így kezdett beszélni hozzájuk: Ma teljesedett be ez az írás a fületek hallatára. ²²Mindnyájan egyetértettek vele, majd elcsodálkoztak azon, hogy a kegyelem ígét hirdeti, és azt kérdezték: Nem a József fia ez? ²³Ő pedig így szólt hozzájuk: Biztosan azt a közmondást mondjátok rám: Orvos, gyógyítsd meg magadat! Amiről hallottuk, hogy megtörtént Kapernaumban, tedd meg itt is, a saját hazádban. ²⁴Majd így folytatta: Bizony, mondom nektek, hogy egyetlen próféta sem kedves a maga hazájában. ²⁵Igazán mondom nektek, hogy sok özvegyasszony élt Izráelben Illés napjaiban, amikor bezárult az ég három esztendőre és hat hónapra, úgyhogy nagy éhínség lett azon az egész vidéken, ²⁶de egyikükhöz sem küldetett Illés, csak a Szidónhoz tartozó Sareptába egy özvegyasszonyhoz. ²⁷És sok leprás volt Izráelben Elizeus próféta idejében, de egyikük sem tisztult meg, csak a szír Naamán. ²⁸Amikor ezt hallották, a zsinagógában mindenki megtelt haraggal, ²⁹felkeltek, kiűzték őt a városból, és elvitték annak a hegynek a szakadékáig, amelyen városuk épült, hogy letaszítsák; ³⁰ő azonban átment közöttük, és eltávozott.

Jézus tisztátalan lelket űz ki (Mk 1,21–28)

³¹Jézus lement Kapernaumba, Galilea egyik városába, és tanította őket szombaton; ³²ők pedig álmélkodtak tanításán, mert szavának hatalma volt. ³³A zsinagógában volt egy tisztátalan, ördögi lélektől megszállott ember, aki hangosan felkiáltott: ³⁴Áh! Mi közünk hozzád, názareti Jézus? Azért jöttél, hogy elpusztíts minket? Tudom, ki vagy, az Isten Szentje! ³⁵Jézus azonban ráparancsolt: Némulj el, és menj ki belőle! Erre az ördög odavetette az embert közéjük, kiment belőle, de semmi kárt nem tett benne. ³⁶Rémület fogta el mindnyájukat, és így szóltak egymáshoz: Miféle beszéd ez, hogy hatalommal és erővel parancsol a tisztátalan lelkeknek, és azok kimennek?! ³⁷És elterjedt a híre mindenütt a környéken.

Jézus meggyógyítja Péter anyósát (Mt 8,14–15; Mk 1,29–31)

³⁸A zsinagógából eltávozva elment Simon házába. Simon anyósát pedig magas láz gyötörte, és kérték Jézust, hogy segítsen rajta. ³⁹Jézus ekkor fölé hajolva ráparancsolt a lázra, mire az elhagyta az asszonyt. Ő pedig azonnal felkelt, és szolgált nekik.

Jézus sok beteget meggyógyít (Mt 8,16–17; Mk 1,32–39)

⁴⁰Napnyugtakor mindenki hozzávitte a különféle bajokban szenvedő betegét; ő pedig mindegyikükre rátette a kezét, és meggyógyította őket. ⁴¹Sok emberből ördögök is kimentek, és ezt kiáltották: Te vagy az Isten Fia! De rájuk parancsolt, és nem engedte őket beszélni, mert tudták, hogy ő a Krisztus.

⁴²Napkeltekor pedig elindult, és kiment egy lakatlan helyre. De a sokaság megkereste őt, odamentek hozzá, és marasztalták, hogy ne menjen el tőlük. ⁴³Ő azonban ezt mondta

nekik: Más városokban is hirdetnem kell az Isten országának evangéliumát, mert ezért küldettem. ⁴⁴És hirdette az igét Júdea zsinagógáiban.

5

Péter halfogása (Mt 4,18–22; Mk 1,16–20)

¹Amikor egyszer a sokaság hozzá tódult, és hallgatta Isten igéjét, ő a Genezáret-tó partján állt. ²Meglátott két hajót, amely a part mentén vesztegelt; a halászok éppen kiszálltak belőlük, és hálóikat mosták. ³Beszállt az egyik hajóba, amelyik Simoné volt, és megkérte, hogy vigye őt egy kissé beljebb a parttól, azután leült, és a hajóból tanította a sokaságot. ⁴Miután abbahagyta a beszédet, ezt mondta Simonnak: Evezz a mélyre, és vessétek ki hálóitokat fogásra! ⁵Simon így felelt: Mester, egész éjszaka fáradoztunk ugyan, és semmit sem fogtunk, de a te szavadra mégis kivetem a hálókat. ⁶Amikor ezt megtették, olyan sok halat kerítettek be, hogy szakadoztak a hálók; ⁷ezért intettek társaiknak, akik a másik hajóban voltak, hogy jöjjenek és segítsenek nekik. Azok pedig odamentek, és annyira megtöltötték mind a két hajót, hogy majdnem elsüllyedtek. ⁸Simon Péter ezt látva leborult Jézus lába elé, és így szólt: Menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok, Uram! ⁹A halfogás miatt ugyanis nagy félelem fogta el őt és mindazokat, akik vele voltak; ¹⁰de ugyanígy Jakabot és Jánost is, a Zebedeus fiait, akik Simon társai voltak. Jézus akkor így szólt Simonhoz: Ne félj, ezentúl emberhalász leszel! ¹¹Erre kivonták a hajókat a partra, és mindent otthagya követték őt.

Jézus meggyógyít egy leprást (Mt 8,1–4; Mk 1,40–45)

¹²Amikor Jézus az egyik városban járt, egy leprával borított ember meglátva őt, arcra borult, és kérte: Uram, ha akarod, megtisztíthatsz engem. ¹³Jézus kinyújtva a kezét, megérintette őt, és így szólt: Akarom, tisztulj meg! És azonnal megtisztult a leprától. ¹⁴Ő pedig megparancsolta neki: Senkinek ne mondd el ezt, hanem menj el, mutasd meg magadat a papnak, és ajánlj fel áldozatot megtisztulásodért, ahogyan Mózes elrendelte, bizonyosságul nekik. ¹⁵De a híre annál jobban terjedt, és nagy sokaság gyűlt össze, hogy hallgassák, és meggyógyítsa őket betegségeikből. ¹⁶Ő azonban visszavonult a pusztába, és imádkozott.

Jézus meggyógyítja a bénát (Mt 9,1–8; Mk 2,1–12)

¹⁷Amikor az egyik napon tanított, és körülötte ültek a farizeusok és törvénytudók, akik Galilea és Júdea különböző falvaiból, továbbá Jeruzsálemből jöttek, az Úr ereje gyógyításra indította őt. ¹⁸És íme, férfiak ágyon hoztak egy béna embert, és igyekeztek bevinni és letenni eléje. ¹⁹Mivel a sokaság miatt nem találták módját, hogyan vigyék be, felmentek a háztetőre, és a cseréptetőn át eresztették le ágyastól Jézus elé a közepre. ²⁰Ő pedig látva hitüket, így szólt: Ember, megbocsáttattak a te bűneid. ²¹Erre az írástudók és a farizeusok tanakodni kezdtek: Kicsoda ez, hogy így káromolja az Istent? Ki bocsáthat meg bűnöket az egy Istenen kívül? ²²Jézus pedig ismerve gondolataikat megkérdezte tőlük: Miről tanakodtok szívetekben? ²³Melyik a könnyebb? Azt mondani, hogy megbocsáttattak a te bűneid, vagy azt mondani, kelj fel és járj? ²⁴Azért pedig, hogy megtudjátok: van hatalma az Emberfiának bűnöket megbocsátani a földön – így szólt a bénához: Neked mondom, kelj fel, vedd az ágyadat, és menj haza! ²⁵Az pedig szemük láttára azonnal felkelt; fogta az ágyát, amelyen feküdt, és Istent dicsőítve hazament. ²⁶Ámulat fogta el mindnyájukat, és dicsőítették az Istent, megteltek félelemmel, és ezt mondták: Csodálatos dolgokat láttunk ma!

Jézus elhívja Lévit (Mt 9,9–13; Mk 2,13–17)

²⁷Ezután kiment, és meglátott egy Lévi nevű vámszedőt a vámszedő helyen ülni. Így szólt hozzá: Kövess engem! ²⁸Az otthagytott mindent, felkelt, és követte őt. ²⁹Lévi nagy vendégséget rendezett neki a házában. Nagy sokaság volt ott, vámszedők és mások, akik velük együtt telepedtek asztalhoz. ³⁰A farizeusok és a közülük való írástudók pedig

zúgolódtak, és ezt mondták tanítványainak: Miért esztek és isztok a vámszedőkkel és bűnösökkel együtt? ³¹Jézus így válaszolt nekik: Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek. ³²Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket megtérésre.

Jézus tanítása a böjtről (Mt 9,14–17; Mk 2,18–22)

³³Ők pedig ezt mondták neki: János tanítványai gyakran böjtölnek és imádkoznak, ugyanígy a farizeusok tanítványai is; a tied pedig esznek és isznak. ³⁴Jézus így válaszolt: Kívánhatjátok-e a násznéptől, hogy böjtöljön, amíg velük van a vőlegény? ³⁵De jönnek majd napok, amikor elvételük tőlük a vőlegény, akkor azokban a napokban böjtölni fognak. ³⁶Mondott nekik egy példázatot is: Senki sem készít foltot új ruhából, hogy régi ruhára varrja, mert így az újat is tönkretenné; és nem is illene a régihez az új ruhából való folt. ³⁷Újbort sem tölt senki régi tömlőbe, mert az újbor szétrepesztené a tömlőt, és kiömlene, sőt a tömlő is tönkremenne. ³⁸Hanem újbort új tömlőbe kell tölteni. ³⁹Aki már óbort ivott, az nem akar újat, mert ezt mondja: Az óbor a jó.

6

Kalásztépés szombaton (Mt 12,1–8; Mk 2,23–28)

¹Egyik szombaton gabonaföldeken ment át, és tanítványai kalászkodat tépdestek, tenyerük között morzsolták és ették. ²A farizeusok közül némelyek megkérdezték: Miért tesztek olyat, amit szombaton nem szabad? ³Jézus így válaszolt nekik: Nem olvastátok, hogy mit tett Dávid, amikor megéhezett ő is, meg azok is, akik vele voltak? ⁴Bement az Úr házába, elvette a szent kenyereket, és megette, sőt azoknak is adott, akik vele voltak; pedig a kenyereket nem lett volna szabad megenni, csak a papoknak. ⁵És kijelentette nekik: Az Emberfia ura a szombatnak.

Jézus szombaton gyógyít (Mt 12,9–14; Mk 3,1–6)

⁶Egy másik szombaton bement a zsinagógába, és tanított. Volt ott egy ember, akinek a jobb keze sorvadott volt. ⁷Az írástudók és a farizeusok figyelték Jézust, vajon gyógyít-e szombaton; hogy találjanak valamit, amivel vádolhatják. ⁸Ő azonban, ismerve gondolataikat, ezt mondta a sorvadott kezű embernek: Kelj fel, és állj a közepre! Az felkelt és odaállt. ⁹Jézus pedig így szólt hozzájuk: Kérdezlek titeket: szabad-e szombaton jót tenni vagy rosszat tenni, életet menteni vagy kioltani? ¹⁰És végignézve mindnyájukon így szólt a beteghez: Nyújtsd ki a kezedet! Ő kinyújtotta, és meggyógyult a keze. ¹¹Azokat pedig esztelen indulat szállta meg, és arról beszéltek egymás között, hogy mit tegyenek Jézussal.

A tizenkét tanítvány elhívása (Mt 10,1–4; Mk 3,13–19)

¹²Történt azokban a napokban, hogy kiment a hegyre imádkozni, és Istenhez imádkozva virrasztotta át az éjszakát. ¹³Amikor megvirradt, odahívta tanítványait, és kiválasztott közülük tizenkettőt, akiket apostoloknak is nevezett: ¹⁴Simont, akit Péternek nevezett el, Andrást, a testvérét, Jakabot és Jánost, Fülöpöt és Bertalant, ¹⁵Mátét és Tamást, Jakabot, az Alfeus fiát és Simont, akit Zélótának neveztek, ¹⁶Júdást, Jakab fiát, és Júdás Iskáriótest, aki árulóvá lett.

Jézus tanít és gyógyít (Mt 4,24–25; Mk 3,7–12)

¹⁷Azután lement velük, megállt egy sík helyen, vele együtt tanítványainak nagy sokasága és nagy néptömeg egész Júdeából, Jeruzsálemből, a tenger melléki Tíruszból és Szidónból. ¹⁸Azért jöttek, hogy hallgassák őt, és meggyógyuljanak betegségeikből. Akiket tisztátalan lelkek gyötörtek, meggyógyultak. ¹⁹Az egész sokaság igyekezett megérinteni őt, mert erő áradt ki belőle, és mindenkit meggyógyított.

Kik a boldogok? (Mt 5,1–12)

²⁰Ő pedig tanítványaira nézett, és így szólt:

Boldogok vagytok, ti szegények, mert tiétek az Isten országa.

²¹Boldogok vagytok, akik most éheztek, mert majd megelégtettek.

Boldogok vagytok, akik most sírtok, mert nevetni fogtok.

²²Boldogok vagytok, amikor gyűlölnék titeket az emberek, és amikor kiközösítenek, gyaláznak benneteket, és kitörlik neveteket mint gonosz nevet, az Emberfiaért.

²³Örüljete az azon a napon, és ujjongjatek! Íme, nagy a ti jutalmatok a mennyben, mert ugyanezt tették atyáik a prófétákkal. ²⁴De jaj nektek, ti gazdagok, mert megkaptátok vigasztalásokat!

²⁵Jaj nektek, akik most jóllaktatok, mert éhezni fogtok!

Jaj, akik most nevettek, mert gyászolni és sírni fogtok!

²⁶Jaj, amikor jót mond rólatok minden ember, mert ugyanezt tették atyáik a hamis prófétákkal!

Az ellenség szeretete (Mt 5,38–48)

²⁷Nektek pedig, akik hallgattok engem, ezt mondom: szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnék titeket; ²⁸áldjátok azokat, akik átkoznak, és imádkozzatek azokért, akik bántalmaznak titeket. ²⁹Aki arcul üt téged, tartsd oda annak arcod másik felét is, és aki elveszi felsőruhádát, attól alsóruhádát se tagadd meg! ³⁰Adj mindenkinek, aki kér tőled, és aki elveszi a tiedet, attól ne követeld vissza! ³¹És amint szeretnétek, hogy az emberek veletek bánjanak, ti is úgy bánjatek velük!

³²Ha azokat szeretitek, akik szeretnek titeket, mi a jutalmatok? Hiszen a bűnösök is szeretik azokat, akik őket szeretik. ³³És ha azokkal tesztek jót, akik veletek jót tesznek, mi a jutalmatok? Hiszen a bűnösök is ugyanezt teszik. ³⁴És ha azoknak adtok kölcsönt, akiktől reméletek, hogy visszakapjátok, mi a jutalmatok? Bűnösök is adnak kölcsönt bűnösöknek, hogy visszakapják azt, ami jár nekik. ³⁵Ti azonban szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót, adjatek kölcsön, semmit sem várva érte: nagy lesz akkor a jutalmatok, és a Magasságos fiai lesztek, mert ő jóságos a hálátlanok és gonoszok iránt. ³⁶Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas!

A képmutató ítélkezés (Mt 7,1–5)

³⁷Ne ítéletek, és nem ítéltettek. Ne kárhoztassatek, és nem lesz kárhoztatásotok. Bocsássatek meg, és nektek is megbocsáttatik. ³⁸Adjatek, és adatik nektek: jó, megnyomott, megrázott, megtetézett mértékkel adnak öletekbe. Mert amilyen mértékkel ti mértek, olyan mértékkel mérnek viszonzásul nektek.

³⁹Példázatot is mondott nekik: Vajon vezethet-e vak világtalant? Nem esnek-e mindketten verembe? ⁴⁰A tanítvány nem feljebb való mesterénél; de aki teljesen felkészült, az mind olyan lesz, mint a mestere. ⁴¹Miért nézed a szálkát a testvéred szemében, a saját szemedben pedig még a gerendát sem veszed észre? ⁴²Hogyan mondhatod testvérednek: Testvérem, hadd vegyem ki szemedből a szálkát! – mikor a saját szemedben nem látod a gerendát? Képmutató, előbb vedd ki a gerendát a saját szemedből, és akkor jól fogsz látni ahhoz, hogy kivehesd a szálkát testvéred szeméből.

Amilyen a fa, olyan a gyümölcse (Mt 7,15–23; 12,33–34)

⁴³Nem jó fa az, amely rossz gyümölcsöt terem, és ugyanúgy nem rossz fa az, amely jó gyümölcsöt terem. ⁴⁴Mert minden fát a maga gyümölcseről ismernek meg. Hiszen túskebokorról nem szednek fűgét, csipkebokorról sem szüretelnek szőlőt. ⁴⁵A jó ember szíve jó kincséből hozza elő a jót, és a gonosz ember a gonoszból hozza elő a gonoszt. Mert amivel

csordultig van a szív, azt szólja a szája. ⁴⁶Miért mondjátok nekem: Uram, Uram, ha nem teszitek, amit mondok?

Aki kősziklára épít (Mt 7,24–27)

⁴⁷Megmutatom nektek, kihez hasonló az, aki hozzám jön, hallja beszédeimet, és cselekszi azokat. ⁴⁸Hasonló ahhoz a házépítő emberhez, aki mélyre ásott, és a kősziklára alapozott: amikor árvíz jött, beleütközött az áradat abba a házba, de nem tudta megingatni, mert jól volt megépítve. ⁴⁹Aki pedig hallja beszédeimet, de nem cselekszi, az hasonló ahhoz az emberhez, aki alap nélkül a földre építette a házát: beleütközött az áradat, és azonnal összeomlott az a ház, és teljesen elpusztult.

7

Jézus meggyógyítja a kapernaumi százados szolgáját (Mt 8,5–13)

¹Miután befejezte minden beszédét, amelyet a nép füle hallatára mondott, bement Kapernaumba. ²Egy századosnak volt egy szolgája, akit nagyon kedvelt, s aki most beteg volt, és haldoklott. ³Amint hallott Jézusról, elküldte hozzá a zsidók véneit, és kérte őt, hogy jöjjön el, és mentse meg a szolgáját. ⁴Amikor odaértek Jézushoz, sürgetve kérték: Méltó arra, hogy megtegyed ezt neki, ⁵mert szereti népünket, ő építette a zsinagógát is nekünk. ⁶Jézus pedig elindult velük. Amikor már közel járt a házhoz, a százados eléje küldte barátait, és ezt üzentek neki: Uram, ne fáradj, mert nem vagyok méltó arra, hogy hajlékomba jöjj. ⁷Ezért magamat sem tartottam méltónak arra, hogy elmenjek hozzád, hanem csak szólj, és meggyógyul a szolgám. ⁸Mert én is hatalom alá rendelt ember vagyok, és nekem is vannak alárendelt katonáim. Ha szólok az egyiknek: Menj el, akkor az elmegy; és a másiknak: Jöjj ide, akkor az idejön; és ha azt mondom a szolgámnak: Tedd meg ezt, akkor az megteszi. ⁹Amikor Jézus ezt meghallotta, elcsodálkozott rajta, és hátrafordulva így szólt az őt követő sokasághoz: Mondom nektek, Izráelben sem találtam ekkora hitet. ¹⁰Amikor a küldöttek visszatértek a házba, a szolgát egészségesen találták.

Jézus feltámasztja a naini ifjút

¹¹Ezután elment egy Nain nevű városba, és vele mentek tanítványai nagy sokasággal együtt. ¹²Amikor közeledett a város kapujához, íme, halottat hoztak kifelé, egy özvegyasszony egyetlen fiát, és a városból nagy sokaság követte. ¹³Amikor az Úr meglátta az asszonyt, megszánta, és így szólt hozzá: Ne sírj! ¹⁴Azután odalépett, és megérintette a koporsót. Akik vitték, megálltak, ő pedig így szólt: Ifjú, neked mondom, kelj fel! ¹⁵Erre felült a halott, és elkezdett beszélni; Jézus pedig átadta az anyjának. ¹⁶Félelem fogta el mindnyájukat, dicsőítették az Istent, és ezt mondták: Nagy próféta támadt közöttünk, és meglátogatta Isten az ő népét. ¹⁷Ez a hír elterjedt róla egész Júdeában és az egész környéken.

Keresztelő János kérdése és Jézus válasza (Mt 11,2–19)

¹⁸Mindezt hírül vitték Jánosnak a tanítványai. Ő pedig magához hívatott tanítványai közül kettőt, ¹⁹és elküldte őket az Úrhoz ezzel a kérdéssel: Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várjunk? ²⁰Amikor odaértek hozzá ezek a férfiak, ezt mondták: Keresztelő János küldött minket hozzád ezzel a kérdéssel: Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várjunk? ²¹Jézus abban az órában sokakat meggyógyított betegségükből és bajukból, megszabadított gonosz lelkektől, és sok vaknak adta vissza a látását. ²²Ezért így válaszolt nekik: Menjetek el, vigyétek hírül Jánosnak, amit láttatok és hallottatok: Vakok látnak, sánták járnak, leprások tisztulnak meg, süketek hallanak, halottak támadnak fel, a szegényeknek hirdetik az evangélium, ²³és boldog, aki nem botránkozik meg énbennem.

²⁴Amikor János követői elmentek, beszélni kezdett a sokaságnak Jánosról: Miért mentetek ki a pusztába? Szélingatta nádszálat látni? ²⁵Ugyan miért mentetek ki? Finom

ruhákba öltözött embert látni? Hiszen akik drága ruhákat viselnek és fényűzően élnek, azok a királyi palotákban vannak. ²⁶Ugyan miért mentetek ki? Prófétát látni? Bizony, mondom nektek, még profétánál is nagyobbat! ²⁷Ő az, akiről meg van írva: „Íme, elküldöm előtted követemet, aki elkészíti előtted az utat.” ²⁸Mondom nektek, hogy asszonytól születettek közül senki nem nagyobb Jánosnál, de aki a legkisebb az Isten országában, nagyobb nála. ²⁹Az egész nép, sőt még a vámszedők is hallgattak rá, és igazat adtak Istennek azzal, hogy megkeresztelkedtek János keresztségével, ³⁰a farizeusok és a törvénytudók azonban elvetették Isten akaratát azzal, hogy nem keresztelkedtek meg általa.

³¹Kihez hasonlítsam tehát e nemzedéket? Kihez is hasonlók? ³²Hasonlók a piacon ülő gyermekekhez, akik azt kiáltják egymásnak:

Zenéltünk nektek, és nem táncoltatok,
siratót mondtunk, és nem sírtatok.

³³Mert eljött Keresztelő János, aki nem eszik kenyeret, nem iszik bort, és azt mondjátok: Ördög van benne. ³⁴Eljött az Emberfia, aki eszik és iszik, és azt mondjátok: Íme, falánk és részeges ember, vámszedők és bűnösök barátja. ³⁵De a bölcsességet minden bölcs igazolja.

A bűnös nő megkeni Jézus lábát

³⁶Egy farizeus arra kérte őt, hogy egyék nála. Ő bement a farizeus házába, és asztalhoz telepedett. ³⁷Egy bűnös asszony pedig, aki abban a városban élt, megtudva, hogy Jézus a farizeus házában vendége, olajat vitt magával egy alabástrom tartóban, ³⁸megállt mögötte, a lábánál sírva, és könnyeivel kezdte öntözni a lábát, és hajával törölte meg; csókolgatta a lábát, és megkenete olajjal. ³⁹Amikor pedig látta ezt a farizeus, aki meghívta őt, ezt mondta magában: Ha ő próféta volna, tudná, ki és miféle asszony az, aki őt megérinti, mivel bűnös ez az asszony. ⁴⁰Ekkor megszólalt Jézus, és ezt mondta neki: Simon, van valami mondanivalóm neked. Ő pedig így szólt: Mester, mondd! ⁴¹Jézus ezt mondta: Egy hitelezőnek volt két adósa: az egyik ötszáz dénárral tartozott, a másik ötvennel. ⁴²Mivel nem volt miből megadniuk, mind a kettőnek elengedte. Vajon melyikük szereti őt jobban? ⁴³Simon így válaszolt: Úgy gondolom, hogy az, akinek többet engedett el. Ő pedig ezt mondta neki: Helyesen ítéltél. ⁴⁴Majd az asszony felé fordulva ezt mondta Simonnak: Látod ezt az asszonyt? Bejöttem a házába, és nem adtál vizet a lábam megmosására, ő pedig könnyeivel öntözte lábamat, és hajával törölte meg. ⁴⁵Te nem csókoltál meg, ő pedig mióta bejöttem, nem szűnt meg csókolni a lábamat. ⁴⁶Te nem kentet meg olajjal a fejemet, ő pedig drága olajjal kente meg a lábamat. ⁴⁷Ezért mondom neked: neki sok bűne bocsáttatott meg, hiszen nagyon szeretett. Akinek pedig kevés bocsáttatik meg, kevésbé szeret. ⁴⁸Az asszonynak pedig ezt mondta: Megbocsáttattak a te bűneid. ⁴⁹Az asztalnál ülők erre kérdezgetni kezdték egymás között: Kicsoda ez, aki a bűnöket is megbocsátja? ⁵⁰Ő pedig így szólt az asszonyhoz: A te hited megtartott téged, menj el békességgel!

8

A Jézust követő asszonyok

¹Ezután városról városra és faluról falura járt, és hirdette az Isten országának evangéliumát. Vele volt a tizenkettő ²és néhány asszony, akiket gonosz lelkektől szabadított meg, és betegségekből gyógyított meg: Mária, akit Magdalainak neveztek, akiből hét ördög ment ki, ³Johanna, Kuzának, Heródes egyik főemberének felesége, és Zsuzsanna, de sok más asszony is, akik vagyonukból támogatták őket.

A magvető (Mt 13,1–23; Mk 4,1–20)

⁴Amikor pedig nagy sokaság gyűlt össze, és városról városra sokan csatlakoztak hozzá, egy példázatot mondott nekik: ⁵Kiment a magvető vetni. Vetés közben némely mag az útfélre esett, és eltaposták, vagy megették az égi madarak. ⁶Némelyik a köves helyre esett, és

alighogy kihajtott, elszáradt, mert nem kapott nedvességet. ⁷Némelyik a tövisek közé esett, és amikor vele együtt felnőttek a tövisek is, megfojtották. ⁸Némelyik pedig a jó földbe esett, és amikor felnövekedett, százszoros termést hozott. Amikor ezeket elmondta, így kiáltott: Akinek van füle a hallásra, hallja!

⁹Megkérdezték tőle a tanítványai, hogy mit jelent ez a példázat. ¹⁰Ő ezt mondta: Nektek megadatott, hogy ismerjétek az Isten országának titkait, de a többieknek példázatokban adatik, hogy akik látnak, ne lássanak, és akik hallanak, ne értsenek. ¹¹A példázat pedig ezt jelenti: A mag az Isten igéje. ¹²Akiknél az útfélre esett, azok meghallották az igét, de azután jön az ördög, és kiragadja a szívükből, hogy ne higgyenek, és ne üdvözüljenek. ¹³Akiknél a köves helyre esett, azok amikor hallják, örömmel fogadják az igét, de nem gyökerezik meg bennük: ezek hisznek egy ideig, de a megpróbáltatás idején elbuknak. ¹⁴A tövisek közé esett mag: ezek azok, akik hallották az igét, de mikor elmennek, az élet gondjai, gazdagsága és élvezetei megfojtják őket, és nem érlelnek termést. ¹⁵A jó földbe esett mag: ezek pedig azok, akik igaz és jó szívvel hallgatják az igét, meg is tartják, és termést hoznak állhatatossággal.

A lámpás (Mk 4,21–25)

¹⁶Aki lámpást gyújt, nem takarja le edénnyel, úgy alá sem rejti, hanem a lámpatartóra teszi, hogy akik bemennek, lássák a világosságot. ¹⁷Mert nincs olyan rejtett dolog, amely napvilágra ne kerülne, és nincs olyan titok, amely ki ne tudódna, és ismertté ne válna. ¹⁸Vigyázzatok tehát, hogyan hallgatjátok! Mert akinek van, annak adatik, de akinek nincs, attól még az is elvétetik, amiről azt gondolja, hogy az övé.

Jézus igazi rokonai (Mt 12,46–50; Mk 3,31–35)

¹⁹Egyszer elmentek hozzá anyja és testvérei, de nem tudtak Jézushoz jutni a sokaság miatt. ²⁰Ezért tudtára adták neki: Anyád és testvéreid kint állnak, és látni szeretnének. ²¹Ő azonban így válaszolt: Az én anyám és az én testvéreim azok, akik Isten igéjét hallgatják, és megtartják.

Jézus lecsendesíti a tengert (Mt 8,23–37; Mk 4,35–41)

²²Történt egy napon, hogy Jézus tanítványaival együtt hajóra szállt, és így szólt hozzájuk: Menjünk át a tó túlsó partjára! És elindultak. ²³Miközben hajóztak, ő elaludt. Ekkor szélvihar csapott le a tóra, és a hajó kezdett vízzel megtelni, úgyhogy nagy veszélyben voltak. ²⁴Odamentek hozzá, felébresztették, és így szóltak: Mester, Mester, elveszünk! Ő pedig felkelt, ráparancsolt a szélre és a hullámokra, mire azok lecsillapodtak, és csendesség lett. ²⁵Ezt kérdezte tőlük: Hol van a ti hitetek? Ők pedig megrettenve és csodálkozva mondogatták egymásnak: Hát ki ez, hogy a szeleknek és a víznek is parancsol, és azok engedelmeskednek neki?

Jézus meggyógyítja a gadarai megszállottat (Mt 8,28–34; Mk 5,1–20)

²⁶Azután áthajóztak a gadaraiak földjére, amely Galileával átellenben fekszik. ²⁷Amikor partra szállt, a város felől szembejött vele egy ember, akiben ördögök voltak. Már régóta nem vett magára ruhát, és nem házban lakott, hanem sírboltokban. ²⁸Amikor meglátta Jézust, felkiáltott, leborult előtte, és hangosan ezt mondta: Mi közöm hozzád Jézus, a magasságos Isten Fia? Kérlek, ne gyötörj engem! ²⁹Jézus megparancsolta ugyanis a tisztátalan léleknek, hogy menjen ki ebből az emberből. Mivel az régóta tartotta megszállva, láncokkal és bilincsekkel kötözték meg, úgy őrizték, de ő elszaggatta a köteleket, a gonosz lélek pedig a pusztába hajtotta. ³⁰Jézus megkérdezte tőle: Mi a neved? Az így felelt: Légió! – mert sok ördög költözött bele. ³¹Ezek nagyon kérték őt, ne parancsolja őket vissza az alvilágba. ³²Ott a hegyen egy egész sereg disznót legeltettek; arra kérték őt a gonosz lelkek, engedje meg, hogy

azokba mehessenek. Ő pedig megengedte nekik.³³ Kijöttek az ördögök az emberből, és belementek a disznókba. A nyáj a meredekről a tóba rohant, és belefulladás.³⁴ A pásztorok a történetek láttára elfutottak, és elvitték a hírt a városba és a környékre.³⁵ Az emberek erre kijöttek, hogy lássák, mi történt. Amint odaértek, megdöbbenve látták, hogy felöltözve és ép elmével ül Jézus lábánál az az ember, akiből kimentek az ördögök.³⁶ Akik látták, elbeszéltek nekik, hogyan szabadult meg a megszállott.³⁷ Ekkor Gadara vidékének egész népe kérte őt, hogy menjen el tőlük, mert nagy félelem lett úrrá rajtuk. Jézus ekkor hajóra szállt, és visszatért.³⁸ Az az ember pedig, akiből kimentek az ördögök, arra kérte, hogy vele maradjon. De Jézus elküldte, ezt mondva neki:³⁹ Térj haza, és beszélj el, mit tett veled az Isten. Ő pedig elment, és hirdette az egész városban, hogy milyen nagy jót tett vele Jézus.

Jairus leányának feltámasztása (Mt 9,18–26; Mk 5,21–43)

⁴⁰Amikor Jézus visszatért, a sokaság örömmel fogadta, mert mindnyájan várták őt.⁴¹ Ekkor egy Jairus nevű ember jött hozzá, aki a zsinagóga elöljárója volt, és Jézus lába elé borulva kérlelte, hogy jöjjön el a házába,⁴² mivel egyetlen leánya, aki mintegy tizenkét éves volt, halálán van.

Menet közben a sokaság minden oldalról szorongatta Jézust.⁴³ Ekkor egy asszony, aki tizenkét éve vérfolyásos volt, és minden vagyonát az orvosokra költötte, de senki sem tudta meggyógyítani,⁴⁴ odament, és hátulról megérintette a ruhája szegélyét, és azonnal elállt a vérzése.⁴⁵ Jézus ezt kérdezte: Ki érintett engem? Amikor mindnyájan tagadták, Péter ezt mondta: Mester, a sokaság szorongat és tolong körülöttem!⁴⁶ De Jézus ezt mondta: Valaki megérintett, mert észrevettem, hogy erő áradt ki belőlem.⁴⁷ Mikor az asszony látta, hogy nem maradhat észrevétlen, remegve előjött, leborult előtte, és elbeszélte az egész nép előtt, hogy miért érintette meg őt, és hogy miként gyógyult meg azonnal.⁴⁸ Jézus pedig ezt mondta neki: Leányom, hited megtartott téged, menj el békességgel!

⁴⁹Még beszélt, amikor jött valaki a zsinagógai elöljáró házából, és így szólt: Meghalt a leányod, ne fáraszd tovább a Mestert!⁵⁰ Amikor Jézus ezt meghallotta, így szólt az apához: Ne félj, csak higgy, és meggyógyul.⁵¹ Amikor bement a házba, senkit sem bocsátott be, csak Pétert, Jánost, Jakabot, meg a kislány apját és anyját.⁵² Mindnyájan sírtak és gyászolták a leányt, de Jézus így szólt hozzájuk: Ne sírjatok, nem halt meg, csak alszik!⁵³ De kinevették, mert tudták, hogy meghalt.⁵⁴ Ő azonban megfogta a leány kezét, és szólította: Leányom, ébredj!⁵⁵ Ekkor visszatért belé a lelke, és azonnal felkelt. Jézus pedig meghagyta, hogy adjanak neki enni.⁵⁶ A leány szülei elcsodálkoztak, ő pedig megparancsolta nekik, hogy senkinek ne mondják el, ami történt.

9

Jézus kiküldi tizenkét tanítványát (Mt 10,1–14; 14,1–12; Mk 6,7–29)

¹Miután összehívta a tizenkettőt, erőt és hatalmat adott nekik minden ördög felett, és a betegségek gyógyítására.² Azután elküldte őket, hogy hirdessék az Isten országát, és gyógyítsanak.³ Ezt mondta nekik: Semmit ne vigyetek az útra, se botot, se tarisznyát, se kenyeret, se pénzt; második ruhátok se legyen!⁴ Amikor betértek egy házba, maradjatok ott, és onnan induljatok tovább!⁵ Ha valahol nem fogadnak be titeket, amikor kimentek abból a városból, verjétek le még a port is lábatokról, biznyságul ellenük.⁶ Útra keltek tehát, és jártak faluról falura, hirdették az evangéliumot, és gyógyítottak mindenütt.

⁷Heródes, a negyedes fejedelem meghallotta mindazt, ami történt, és nem tudta, mit gondoljon, mert némelyek azt állították, hogy János támadt fel a halálból,⁸ némelyek azt, hogy Illés jelent meg, mások pedig azt, hogy valamelyik régi próféta támadt fel.⁹ Heródes ezt mondta: Jánost lefejeztettem, de ki lehet ez, akiről ezeket hallom? És látni akarta őt.

¹⁰Amikor az apostolok visszatértek, elbeszéltek Jézusnak mindazt, amit tettek. Akkor maga mellé vette őket, és elvonult velük külön egy Bétsaida nevű városba.¹¹ De amikor a

sokaság ezt megtudta, utánament. Jézus örömmel fogadta őket; beszélt nekik az Isten országáról, és meggyógyította azokat, akiknek gyógyulásra volt szükségük.

Ötezer ember megvendéglése (Mt 14,13–21; Mk 6,34–44)

¹²Amikor a nap már hanyatlani kezdett, a tizenkettő odament hozzá, és ezt mondta neki: Bocsásd el a sokaságot, hadd menjenek el a környező falvakba és tanyákra, hogy ott megszálljanak, és ételmet szerezzenek, mert itt lakatlan helyen vagyunk. ¹³Ő azonban ezt mondta nekik: Ti adjatok nekik enni! Ők így válaszoltak: Nincs nálunk több, mint öt kenyér és két hal, hacsak el nem megyünk, és nem veszünk eledelt ennek az egész sokaságnak. ¹⁴Ugyanis mintegy ötezer férfi volt ott. Jézus így szólt a tanítványaihoz: Ültessétek le őket ötvenes csoportokban! ¹⁵Így tettek, és leültették valamennyit. ¹⁶Ő pedig vette az öt kenyeret és a két halat, feltekintett az égre, megáldotta, megtörte, és a tanítványoknak adta, hogy tegyék a sokaság elé. ¹⁷Ettek és jóllaktak mindnyájan; azután összeszedték a megmaradt darabokat, tizenkét kosárral.

Péter vallástétele. Jézus először szól haláláról és feltámadásáról (Mt 16,13–20; Mk 8,27–30)

¹⁸Történt, hogy amikor egyszer magában imádkozott, és csak a tanítványok voltak vele, megkérdezte tőlük: Kinek mond engem a sokaság? ¹⁹Ők így válaszoltak: Keresztelő Jánosnak, de némelyek Illésnek; némelyek pedig azt mondják, hogy valamelyik régi próféta támadt fel. ²⁰Ő megkérdezte tőlük: Hát ti kinek mondotok engem? Péter így felelt: Az Isten Krisztusának. ²¹Jézus rájuk parancsolt, hogy ezt senkinek se mondják el. ²²Majd azt mondta, hogy az Emberfiának sokat kell szenvednie, el kell vettetnie a vénektől, főpapoktól és írástudóktól, és meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia.

Jézus követése (Mt 16,24–28; Mk 8,34–9,1)

²³Azután így szólt mindnyájukhoz: Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel naponként a keresztjét, és kövessen engem. ²⁴Mert aki meg akarja menteni az életét, elveszti, aki pedig elveszti az életét énértem, megmenti azt. ²⁵Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, önmagát pedig elveszti vagy romlásba viszi? ²⁶Mert aki szégyell engem és az én beszédeimet, azt az Emberfia is szégyellni fogja, amikor eljön az ő dicsőségében, az Atya és a szent angyalok dicsőségében. ²⁷Bizony, mondom nektek, vannak az itt állók között némelyek, akik nem ízlelik meg addig a halált, amíg meg nem látják az Isten országát.

Jézus megdicsőülése (Mt 17,1–8; Mk 9,2–8)

²⁸E beszédek után mintegy nyolc nappal, Jézus maga mellé vette Pétert, Jánost és Jakabot, és felment a hegyre imádkozni. ²⁹Imádkozás közben arca elváltozott, és ruhája fehéren tündöklött. ³⁰És íme, két férfi beszélt vele: Mózes és Illés, ³¹akik dicsőségben megjelenve, élete végéről beszéltek, amelynek Jeruzsálemben kell beteljesednie. ³²Pétert és társait pedig elnyomta az álom. Amikor azonban felébredtek, látták az ő dicsőségét, és azt a két férfit, akik ott álltak vele. ³³És amikor azok távozni akartak tőle, azt mondta Péter Jézusnak: Mester, jó nekünk itt lennünk, készítsünk három sátrat: neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet. Mert nem tudta, mit beszél. ³⁴Alighogy ezt kimondta, felhő támadt, és beárnyékolta őket. Nagyon megrémültek, amikor a felhőbe kerültek. ³⁵És hang hallatszott a felhőből: Ez az én Fiam, akit kiválasztottam, reá hallgassatok! ³⁶Amikor a hang hallatszott, Jézust egyedül találták. Ők pedig hallgattak, és azokban a napokban senkinek nem mondtak el semmit abból, amit láttak.

A megszállott fiú meggyógyítása (Mt 17,14–21; Mk 9,17–29)

³⁷A következő napon, amikor lejöttek a hegyről, nagy sokaság ment eléje. ³⁸És ekkor egy ember így kiáltott a sokaságból: Mester, kérlek, tekints a fiamra, mert ő az én egyetlenem.

³⁹Időnként valami lélek ragadja meg, és hirtelen kiáltozni kezd, úgy rázza őt, hogy habzik a szája, és nehezen távozik tőle, miután meggyötörte. ⁴⁰Megkértem tanítványaidat, hogy üzzék ki, de nem tudták. ⁴¹Jézus így szólt: Ó, hitetlen és elfajult nemzedék, meddig leszek még veletek, és meddig szenvedlek még titeket? Vezesd ide a fiadat! ⁴²Még feléje tartott a fiú, amikor leteperzte az ördög és megrázta. Jézus azonban ráparancsolt a tisztátalan lélekre, meggyógyította a gyermeket, és visszaadta az apjának. ⁴³Mindnyájan elámultak az Isten nagyságán.

Jézus másodszor szól haláláról és feltámadásáról (Mt 17,22–23; Mk 9,30–32)

Amikor mindnyájan csodálkoztak azon, amit tett, ezt mondta tanítványainak: ⁴⁴Jegyezzétek meg jól ezeket a szavakat: az Emberfia emberek kezébe adatik! ⁴⁵De ők nem értették ezt a kijelentést, mivel el volt rejtve előlük, hogy ne tudják megérteni. És félték őt megkérdezni a kijelentés értelméről.

A kisgyermek példája (Mt 18,1–5; Mk 9,33–37)

⁴⁶Azután vita támadt a tanítványok között arról, hogy melyikük a legnagyobb. ⁴⁷Jézus pedig ismerve szívük gondolatát, kézen fogott egy kisgyermeket, és maga mellé állította; ⁴⁸majd ezt mondta nekik: Aki befogadja ezt a kisgyermeket az én nevemért, az engem fogad be; és aki engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött. Mert aki a legkisebb mindnyájatok között, az az igazán nagy.

Az ismeretlen ördögűző (Mk 9,38–41)

⁴⁹Ekkor megszólalt János: Mester, láttunk valakit, aki a te nevedben űzött ki ördögöket, és igyekeztünk megakadályozni ebben, mert nem követ téged velünk együtt. ⁵⁰Jézus azonban ezt mondta neki: Ne akadályozzátok őt, mert aki nincs ellenetek, az mellettetek van.

Jézust nem fogadják be egy samáriai faluban

⁵¹Amikor pedig közeledett felemeltetésének ideje, elhatározta, hogy felmegy Jeruzsálembe, ⁵²és követeket küldött maga előtt. Azok útnak indultak, és betértek a samaritánusok egyik falujába, hogy szállást készítsenek neki. ⁵³De nem fogadták be, mivel Jeruzsálembe szándékozott menni. ⁵⁴Látva ezt tanítványai, Jakab és János, így szóltak: Uram, akarod-e, hogy ezt mondjuk: Szálljon le tűz az égből, és eméssze meg őket! ⁵⁵De Jézus feléjük fordult, megdorgálta őket, és ezt mondta: Nem tudjátok, milyen lélek van bennetek, ⁵⁶mert az Emberfia nem azért jött, hogy az emberek életét elveszítse, hanem hogy megmentse. Azután elmentek egy másik faluba.

Jézus követése (Mt 8,18–22)

⁵⁷Amikor mentek az úton, valaki ezt mondta neki: Követlek, akárhova mégy. ⁵⁸Jézus azonban így felelt: A rókáknak barlangjuk van, és az égi madaroknak fészükük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania. ⁵⁹Egy másikhoz pedig így szólt: Kövess engem! De ő ezt kérte: Uram, engedd meg, hogy előbb elmenjek, és eltemessem apámat. ⁶⁰Jézus így válaszolt neki: Hadd temessék el a halottak a halottaikat, te pedig menj el, és hirdesd az Isten országát! ⁶¹Egy másik is ezt mondta: Követlek, Uram, de előbb engedd meg, hogy búcsút vegyek házam népétől. ⁶²Jézus pedig így felelt: Aki az eke szarvára teszi a kezét, és hátratekint, nem alkalmas az Isten országára.

10

Jézus kiküldi hetvenkét tanítványát (Mt 9,37–38; 10,7–16; 11,21–24)

¹Ezek után az Úr szolgálatba állított másokat is, hetvenkét tanítványt, és elküldte őket maga előtt kettesével minden városba és helységbe, ahova menni készült. ²Így szólt hozzájuk: Az aratnivaló sok, de a munkás kevés, kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az aratásába. ³Menjete el! Íme, elküldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé. ⁴Ne vigyetek magatokkal erszényt, se tarisznyát, se sarut! Útközben ne köszöntsetek senkit! ⁵Ha azonban egy házba beléptek, először ezt mondjátok: Békesség ennek a háznak! ⁶Ha ott a békesség fia lakozik, megnyugszik rajta a békességetek, ha pedig nem, rátok száll vissza. ⁷Maradjatok ugyanabban a házban, és azt egyétek, igyátok, amit adnak, mert méltó a munkás a maga bérére. Ne járjatok házról házra! ⁸Ha bementek egy városba, és befogadnak titeket, azt egyétek, amit elétek tesznek! ⁹Gyógyítsátok az ott lévő betegeket, és mondjátok nekik: Elközelített hozzátok az Isten országa. ¹⁰Ha pedig bementek egy városba, és nem fogadnak be titeket, menjete ki annak az utcáira, és mondjátok ezt: ¹¹Leverjük még a port is, amely városotokból lábunkra tapadt, de tudjátok meg, hogy elközelített az Isten országa. ¹²Mondom nektek: könnyebb lesz Sodomának azon a napon, mint annak a városnak.

¹³Jaj neked, Korazin! Jaj neked, Bétsaida! Mert ha Tíruszban és Szidónban történtek volna azok a csodák, amelyek nálatok történtek, rég megtértek volna zsákruhában és hamuban ülve. ¹⁴De Tírusznak és Szidónnak könnyebb lesz az ítéletkor, mint nektek. ¹⁵Te is, Kapernaum, talán az égig emelkedsz? A pokolig fogsz alászállni!

¹⁶Aki titeket hallgat, engem hallgat, és aki titeket elutasít, engem utasít el, és aki engem elutasít, az azt utasítja el, aki elküldött engem.

A hetvenkét tanítvány visszatérése

¹⁷Mikor a hetvenkét tanítvány visszatért, örömmel mondta: Uram, a te nevedre még az ördögök is engedelmeskednek nekünk! ¹⁸Ő pedig ezt mondta nekik: Láttam a Sátánt villámként leesni az égből. ¹⁹Íme, hatalmat adtam nektek, hogy kígyókon, skorpiókon tapodjatok, és az ellenség minden erején; és semmi nem árthat nektek. ²⁰De ne annak örüljete, hogy a lelkek engedelmeskednek nektek, inkább annak örüljete, hogy a nevetek fel van írva a mennyben.

Jézus hálaadása (Mt 11,25–27)

²¹Abban az órában így ujjongott Jézus a Szentlélek által: Magasztallak, Atyám, menny és föld Ura, mert elrejtetted ezeket a bölcsek és értelmesek elől, és felfedted az egyszerű embereknek. Igen, Atyám, mert így láttad jónak. ²²Mindent nekem adott át az én Atyám, és senki sem tudja, hogy ki a Fiú, csak az Atya, és hogy ki az Atya, csak a Fiú, és az, akinek a Fiú akarja kijelenteni. ²³Tanítványaihoz fordult, és nekik külön ezt mondta: Boldog az a szem, amely látja, amit ti láttok. ²⁴Mert mondom nektek: sok próféta és király szerette volna látni azt, amit ti láttok, de nem látták, és hallani azt, amit ti hallotok, de nem hallották.

Az irgalmas samaritánus

²⁵Ekkor felállt egy törvénytudó, hogy megkísértse őt, és ezt kérdezte: Mester, mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet? ²⁶Ő pedig ezt mondta neki: Mi van megírva a törvényben? Hogyan olvasod? ²⁷Ő pedig így válaszolt: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből, és felebarátodat, mint magadat.” ²⁸Jézus ezt mondta neki: Helyesen feleltél: tedd ezt, és élni fogsz. ²⁹Ő viszont igazolni akarta magát, ezért megkérdezte Jézustól: De ki a felebarátom? ³⁰Válaszul Jézus ezt mondta neki: Egy ember ment le Jeruzsálemből Jerikóba, és rablók kezébe esett, akik kifosztották, meg is verték, azután félholtan otthagya elmentek. ³¹Történetesen egy pap ment azon az úton lefelé, de amikor meglátta, elkerülte. ³²Hasonlóképpen egy lévita is odaért arra a helyre, de amikor

meglátta, ő is elkerülte. ³³Egy arra utazó samaritánus pedig, amikor odaért hozzá és meglátta, megszánta; ³⁴odament, olajat és bort öntött sebeire, és bekötötte azokat. Azután feltette őt a saját állatára, elvitte egy fogadóba, és gondját viselte. ³⁵Másnap elővett két dénárt, odaadta a fogadósnek, és azt mondta neki: Viselj rá gondot, és ha valamit még ráköltesz, amikor visszatérek, megadom neked. ³⁶Mit gondolsz, e három közül ki volt a felebarátja a rablók kezébe esett embernek? ³⁷Ő így felelt: Az, aki irgalmas volt hozzá. Jézus erre ezt mondta neki: Menj el, te is hasonlóképpen cselekedj!

Mária és Márta

³⁸Amikor továbbhaladtak, betért egy faluba, ahol egy Márta nevű asszony a házába fogadta. ³⁹Volt ennek egy Mária nevű testvére, aki leült az Úr lábához, és hallgatta beszédét. ⁴⁰Mártát pedig teljesen lefoglalta a sok munka. Ezért odajött, és így szólt: Uram, nem törödsz azzal, hogy a testvérem magamra hagyott a munkában? Mondd hát neki, hogy segítsen! ⁴¹Az Úr azonban így felelt neki: Márta, Márta, sok mindenért aggódsz és nyugtalankodsz, ⁴²pedig kevésre van szükség, valójában csak egyre. Mária a jó részt választotta, amelyet nem vehetnek el tőle.

11

Jézus imádkozni tanít (Mt 6,9–13; 7,7–11)

¹Történt egyszer, hogy valahol imádkozott, és mikor befejezte, így szólt hozzá egyik tanítványa: Uram, taníts minket imádkozni, ahogy János is tanította a tanítványait. ²Ő pedig ezt mondta nekik: Amikor imádkoztok, ezt mondjátok:

Atyánk, szenteltessék meg a te neved!

Jöjjön el a te országod!

³Mindennapi kenyerünket add meg nekünk naponként.

⁴És bocsásd meg bűneinket,

mert mi is megbocsátunk minden ellenünk vétkezőnek.

És ne vígy minket kísértésbe.

⁵Azután így szólt hozzájuk: Ki az közületek, akinek van egy barátja, és az elmegy hozzá éjfélkor, és ezt mondja neki: Barátom, adj nekem kölcsön három kenyeret, ⁶mert útról érkezett egy barátom, és nincs mit elébe tegyek; ⁷– és az így válaszolna belülről: Hagyjál békén! Az ajtó már be van zárva, és velem együtt gyermekeim is ágyban vannak; nem kelhetek fel, hogy adjak neked! ⁸Mondom nektek, ha nem is kelne fel, és nem is adna neki azért, mert a barátja, tolakodása miatt fel fog kelni, és megadja neki, amire szüksége van.

⁹Én is azt mondom nektek: kérjetek, és adatik nektek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyitattik nektek. ¹⁰Mert mindaz, aki kér, kap; aki keres, talál; és aki zörget, annak megnyitattik. ¹¹Melyik apa az közületek, aki fiának kígyót ad, amikor az halat kér tőle, ¹²vagy amikor tojást kér, skorpiót ad neki? ¹³Ha tehát ti gonosz létekre tudtok gyermekeiteknek jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, akik kérik tőle?

Jézust Belzebub szövetségésének mondják (Mt 12,22–30.43–45; Mk 3,22–27)

¹⁴Egyszer Jézus egy néma ördögöt űzött ki, és amikor kiment az ördög, megszólalt a néma. A sokaság pedig elcsodálkozott. ¹⁵Néhányan közülük azonban így szóltak: Belzebubbal, az ördögök fejedelmével űzi ki az ördögöket. ¹⁶Mások pedig kísértették, és mennyei jelt követeltek tőle. ¹⁷Ő azonban ismerte gondolataikat, ezt mondta nekik: Minden ország, amely meghasonlik önmagával, elpusztul, és ház házra omlik. ¹⁸Ha a Sátán is meghasonlik önmagával, miképpen maradhat fenn az országa? Ti azt mondjátok, hogy én Belzebubbal űzöm ki az ördögöket. ¹⁹De ha én Belzebubbal űzöm ki az ördögöket, a ti fiaitok kivel űzik ki azokat? Ezért ők lesznek a bíráitok. ²⁰Ha viszont én Isten ujjával űzöm ki az ördögöket, akkor

bizony elérkezett hozzátok az Isten országa. ²¹Amikor az erős ember fegyverrel őrzi a maga házát, biztonságban van a vagyona. ²²De ha nála erősebb tör ellene, és legyőzi őt, akkor elveszi fegyverzetét, amelyben bízott, és szétosztja a zsákmányt. ²³Aki nincs velem, az ellenem van, és aki nem velem gyűjt, az tékozol.

²⁴Amikor a tisztátalan lélek kimegy az emberből, víz nélküli helyeken bolyong nyugalmat keresve, és ha nem talál, akkor így szól: Visszatérek házamba, ahonnan kijöttem. ²⁵És amikor odaér, kisöpörve és felékesítve találja. ²⁶Akkor elmegy, vesz maga mellé még másik hét, magánál is gonoszabb lelket, bemennek és ott laknak; és végül ennek az embernek az állapota rosszabb lesz, mint azelőtt volt.

²⁷Amikor ezt mondta, a sokaságból egy asszony hangosan így szólt hozzá: Boldog az anyaméh, amely téged hordozott, és boldog az emlő, amely téged táplált! ²⁸Erre ő így felelt: De még boldogabbak azok, akik hallgatják az Isten beszédét, és megtartják.

Jónás jele (Mt 12,38–42)

²⁹Amikor pedig egyre nagyobb sokaság gyülekezett hozzá, ő így kezdett beszélni: Ez a nemzedék gonosz nemzedék: jelt követel, de nem adatik neki más jel, mint Jónás próféta jele. ³⁰Mert amiképpen Jónás jel volt a niniveiek számára, úgy lesz az Emberfia is jellé ennek a nemzedéknek. ³¹Dél királynője feltámad majd az ítéletkor e nemzedék férfijaival együtt, és elítéli őket, mert ő eljött a föld végső határáról, hogy meghallgassa Salamon bölcsességét; de íme, nagyobb van itt Salamonnál. ³²Ninive lakói feltámadnak az ítéletkor ezzel a nemzedékkel, és elítélik, mert ők megtértek Jónás prédikálására; de íme, nagyobb van itt Jónásnál.

A lámpás és a szem (Mt 5,15; 6,22–23)

³³Aki lámpást gyűjt, nem teszi rejtett helyre, sem véka alá, hanem a lámpatartóra, hogy a belépők lássák a világosságot. ³⁴A test lámpása a szem. Ha a szemed tiszta, az egész tested világos, de ha gonosz, a tested is sötét. ³⁵Vigyázz tehát, hogy a benned levő világosság sötétséggé ne legyen! ³⁶Ha tehát az egész tested világos, és nincsen benne semmi sötétség, akkor olyan világos lesz az egész, mint amikor a lámpás megvilágít téged a fényével.

Jézus beszéde a farizeusok és a törvénytudók ellen (Mt 23,1–36)

³⁷Amikor ezekről beszélt, egy farizeus arra kérte őt, hogy ebédeljen nála. Jézus bement, és asztalhoz telepedett. ³⁸A farizeus pedig elcsodálkozott, amikor látta, hogy ebéd előtt nem mosdott meg. ³⁹Az Úr azonban ezt mondta neki: Ti farizeusok a pohár és a tál külsejét megtisztítjátok, de belül telve vagytok rablásvágygal és gonoszsággal. ⁴⁰Esztelenek! Aki megalkotta a külsőt, nem az alkotta-e meg a belsőt is? ⁴¹Azt adjátok oda alamizsnául, ami belül van, és minden tiszta lesz nektek.

⁴²De jaj nektek, farizeusok, mert tizedet adtok a mentából, a kaporból és minden veteményből, de elhanyagoljátok az igazságos ítéletet és az Isten szeretetét, pedig ezeket kellene cselekedni, és amazokat sem elhanyagolni! ⁴³Jaj nektek, farizeusok, mert szeretitek a főhelyet a zsinagógában, és a köszöntéseket a tereken! ⁴⁴Jaj nektek, mert olyanok vagytok, mint a jeltelen sírok: az emberek mit sem sejtve járnak felettük!

⁴⁵Ekkor megszólalt egy törvénytudó, és ezt mondta neki: Mester, amikor ezt mondod, minket is megsértesz. ⁴⁶De ő így válaszolt: Jaj nektek is, törvénytudók, mert megterhelitek az embereket elhordozhatatlan terhekkkel, de magatok egyetlen ujjal sem érintitek azokat. ⁴⁷Jaj nektek, mert síremlékeket építetek a prófétáknak, pedig atyáitok ölték meg őket. ⁴⁸Tehát egyetértetek atyáitok tetteivel, és helyeslitek azokat, hiszen azok megölték őket, ti pedig síremlékeiket építitek. ⁴⁹Ezért mondta az Isten bölcsessége is: Küldök hozzájuk prófétákat és apostolokat, és közülük némelyeket megölnék, másokat pedig üldöznek, ⁵⁰hogy számot adjon ez a nemzedék minden próféta vééréért, amelyet kiontottak a világ kezdete óta, ⁵¹Ábel vévétől

Zakariás véréig, akit az áldozati oltár és a templom között öltek meg. Bizony, mondom nektek, számot kell adnia ennek a nemzedéknek.⁵² Jaj nektek, törvénytudók, mert elvettétek az ismeret kulcsát: ti nem mentek be, és azokat is megakadályoztátok, akik be akarnak menni.

Az írástudók és a farizeusok támadása

⁵³Amikor kiment onnan, az írástudók és a farizeusok hevesen támadni és mindenféléről faggatni kezdték őt,⁵⁴ és csak azt lesték, hogy beszédében valamin rajtakaphassák.

12

Bátorítás vallástételre (Mt 10,26–33.19–20; 12,32; Mk 3,28–29)

¹Miközben megszámlálhatatlan sokaság gyűlt össze, úgyhogy majd letaposták egymást, beszélni kezdett, de először csak a tanítványaihoz: Óvakodjatok a farizeusok kovászatól, vagyis a képmutatástól! ²Nincsen olyan rejtett dolog, amely le ne lepleződnék, és olyan titok, amely ki ne tudódnék. ³Ezért tehát amit a sötétségben mondtatok, azt napvilágnál fogják hallani, és amit fülbe sűgva mondtatok a belső szobában, azt a háztetőkről fogják hirdetni. ⁴Nektek, barátaimnak mondom: Ne féljete azoktól, akik megölik a testet, de azután többé nem árthatnak. ⁵Megmondom nektek, kitől féljete: attól féljete, akinek azonfelül, hogy megöl, arra is van hatalma, hogy a gyehennára vessen. Bizony, mondom nektek: tőle féljete! ⁶Ugye, öt verebet adnak két fillérért, de Isten egyről sem feledkezik meg közülük. ⁷Nektek pedig még a hajatok szála is mind számon van tartva. Ne féljete, ti sok verébnél értékesebbek vagytok!

⁸Mondom nektek: ha valaki vallást tesz rólam az emberek előtt, az Emberfia is vallást tesz arról az Isten angyalai előtt. ⁹Aki pedig megtagad engem az emberek előtt, azt én is megtagadom az Isten angyalai előtt. ¹⁰Ha valaki az Emberfia ellen szól valamit, annak megbocsáttatik, de aki a Szentlelket káromolja, annak nem bocsáttatik meg.

¹¹Amikor a zsinagógákba, a hatóság és a felsőbbség elé hurcolnak titeket, ne aggódjatok amiatt, hogyan vagy mivel védekezsetek, vagy mit mondjatok, ¹²mert a Szentlélek abban az órában megtanít majd titeket arra, amit mondanotok kell.

A bolond gazdag

¹³A sokaságból így szólt hozzá valaki: Mester, mondd meg a testvéremnek, hogy ossza meg velem az örökséget! ¹⁴De ő így válaszolt: Ember, ki tett engem bírónak fölöttetek, hogy megosszam az örökséget? ¹⁵Azután ezt mondta nekik: Vigyázzatok, és őrizzétek minden kapzsiságtól, mert ha bőségben él is valaki, életét akkor sem a vagyona tartja meg.

¹⁶Aztán példázatot mondott nekik: Egy gazdag embernek bő termést hozott a földje. ¹⁷Így gondolkozott magában: Mit tegyek? Nincs hova betakarítanom a termésemet. ¹⁸Majd így szólt: Ezt teszem: lebontom a csüremeimet, nagyobbakat építek, oda gyűjtöm be minden gabonámat és javamat, ¹⁹és ezt mondom a lelkemnek: Én lelke, sok javad van sok évre félretéve, pihenj, egyél, igyál, vigadozzál! ²⁰Isten azonban azt mondta neki: Bolond, még ez éjjel elkéri tőled a lelke, kié lesz akkor mindaz, amit felhalmoztál? ²¹Így jár az, aki magának gyűjt, és nem Isten szerint gazdag.

Isten gondviselése (Mt 6,25–33)

²²Tanítványaihoz pedig így szólt: Ezért mondom nektek: ne aggódjatok életetekért, hogy mit egyetek, se testetekért, hogy mibe öltözködjete, ²³mert több az élet a tápláléknál, és a test a ruháznál. ²⁴Nézzéte meg a hollókat: nem vetnek, nem is aratnak, nincsen kamrájuk, sem csűrük, Isten mégis táplálja őket. Mennyivel értékesebbek vagytok ti a madaraknál! ²⁵De aggódásával ki tudná közületek meghosszabbítani életét csak egy perccel is? ²⁶Ha tehát a legcsekélyebbre sem vagytok képesek, miért aggódtok a többi miatt? ²⁷Nézzéte a liliumokat, miként növekednek: nem fáradoznak, nem is fonnak, de mondom nektek, hogy Salamon teljes

dicsőségében sem öltözött úgy, mint ezek közül bármelyik. ²⁸Ha pedig a mező füvét, amely ma van, és holnap a kemencébe vetik, Isten így öltözteti, mennyivel inkább titeket, kicsinyhitűek! ²⁹Ti se kérdezzétek tehát, hogy mit egyetek, vagy mit igyatok, és ne nyugtalankodjatok! ³⁰Mert ilyesmikért a világ többi népe töri magát; a ti Atyátok pedig tudja, hogy szükségetek van ezekre. ³¹Inkább keressétek az ő országát, és ezek ráadásként megadatnak majd nektek. ³²Ne félj, te kicsiny nyáj, mert úgy tetszett a ti Atyátoknak, hogy nektek adja az országot!

Az igazi kincs (Mt 6,19–21)

³³Adjátok el vagyontokat, és adjátok alamizsnául, szerezzetek magatoknak el nem avuló erszényeket, el nem fogyó kincset a mennyben, ahol a tolvaj nem férközhet hozzá, a moly sem emészti meg. ³⁴Mert ahol a ti kincsetek van, ott lesz a ti szívetek is.

Intés vigyázásra (Mt 24,43–44; Mk 13,28–37; Lk 17,20–37; 21,29–33)

³⁵Legyen derekatok felövezve, és lámpásotok meggyújtva. ³⁶Ti pedig legyetek hasonlóak az olyan emberekhez, akik várják, mikor tér vissza uruk a menyegzőről, hogy amikor megérkezik és zörget, azonnal ajtót nyithassanak neki. ³⁷Boldogok azok a szolgák, akiket ébren talál az uruk, amikor megérkezik. Bizony, mondom nektek, hogy felövezi magát, asztalhoz ülteti őket, odamegy, és felszolgál nekik. ³⁸És ha éjfélkor vagy ha éjfél után érkezik is meg, és virrasztva találja őket: boldogok azok a szolgák! ³⁹Gondoljatok arra, ha tudná a ház ura, hogy melyik órában jön a tolvaj, nem hagyná, hogy betörjön a házába. ⁴⁰Ti is legyetek készen, mert abban az órában jön el az Emberfia, amelyikben nem is gondoljátok!

Az okos és a gonosz szolga (Mt 24,45–51)

⁴¹Péter ekkor megkérdezte: Uram, nekünk mondd ezt a példázatot, vagy mindenkinek? ⁴²Az Úr így válaszolt: Ki tehát a hű és okos sáfár, akit az úr a szolgálói fölé rendel, hogy idejében kiadja élelmüket? ⁴³Boldog az a szolga, akit ilyen munkában talál az úr, amikor megérkezik! ⁴⁴Bizony, mondom nektek, hogy az egész vagyona fölé rendeli őt. ⁴⁵Ha pedig ezt mondaná szívében az a szolga: Késik az én uram, és kezdené verni a szolgálakat és szolgálóleányokat, elkezdene enni, inni és részegeskedni; ⁴⁶azon a napon jön meg annak a szolgának az ura, amelyen nem várja, és abban az órában, amelyben nem gondolja: kettévágatja, és a hűtlenek sorsára juttatja. ⁴⁷Az a szolga, aki ismerte ura akarátát, és nem teljesítette azt, vagy nem cselekedett akarata szerint, sok verést kap; ⁴⁸aki viszont nem ismerte ura akarátát, és úgy cselekedett verést érdemlő dolgokat, az kevés verést kap. Akinek sokat adtak, attól sokat kívánnak, és akire sokat bíztak, attól többet kérnek számon.

Meghasonlás az evangélium miatt (Mt 10,34–36)

⁴⁹Azért jöttem, hogy tüzet bocsássak a földre, és mennyire szeretném, ha már lángolna! ⁵⁰Keresztséggel kell azonban még megkereszteltetnem, és mennyire gyötrődöm, míg ez végbe nem megy! ⁵¹Azt gondoljátok, azért jöttem, hogy békességet hozzak a földre? Mondom nektek: semmiképpen, hanem inkább meghasonlást. ⁵²Mert mostantól fogva, ha öten lesznek egy családban, meghasonlik három a kettővel, és kettő a hárommal. ⁵³Meghasonlik az apa a fiával, és a fiú az apjával, az anya a leányával, és a leány az anyjával, az anyós a menyével, és a meny az anyósával.

Az idők jelei (Mt 16,2–3)

⁵⁴Azután szólt a sokasághoz is: Amikor látjátok, hogy felhő támad nyugatról, mindjárt azt mondjátok, hogy eső jön, és úgy lesz. ⁵⁵Amikor pedig déli szél fúj, azt mondjátok, hogy hőség jön, és úgy lesz. ⁵⁶Képmutatók, a föld és az ég jelenségeit felismeritek, e mostani időt miért nem tudjátok felismerni?

Megbékélés útközben (Mt 5,25–26)

⁵⁷De miért nem ítéletek meg magatoktól is, hogy mi a helyes? ⁵⁸Amikor ellenfeleddel az előljáró elé mégy, még útközben igyekezz megegyezni vele, nehogy a bíró elé hurcoljon, és a bíró átadjon a börtönőrnek, a börtönőr pedig tömlöcbe vessen téged. ⁵⁹Mondom neked, nem jössz ki onnan addig, amíg meg nem adod az utolsó fillért is.

13*Pilátus vérengzése és a silóami torony leomlása*

¹Abban az időben néhányan hírt hoztak neki azokról a galileaiakról, akiknek a vérét Pilátus az áldozati állataik vérével elegyítette. ²Jézus megszólalt, és ezt mondta nekik: Azt gondoljátok, hogy ezek a galileai emberek bűnösebbek voltak a többi galileainál, mivel ezeket kellett elszenvedniük? ³Nem! Sőt azt mondom nektek, ha meg nem tértek, mindnyájan hasonlóképpen elvesztek. ⁴Vagy azt gondoljátok, hogy az a tizenhét, akire rádőlt a torony Silóámnál, és megölte őket, vétkesebb volt minden más embernél, aki Jeruzsálemben lakik? ⁵Nem! Sőt azt mondom nektek, ha meg nem tértek, mindnyájan ugyanúgy elvesztek.

A terméketlen fügefű

⁶Azután ezt a példázatot mondta: Egy embernek volt egy fügefűje a szőlőjében, és kiment, hogy gyümölcsöt keressen rajta, de nem talált. ⁷Azt mondta a vincellérnek: Íme, három éve, hogy idejárom gyümölcsöt keresni ezen a fügefűn, de nem találok. Vágd ki, miért foglalja a földet hiába? ⁸De az így válaszolt neki: Uram, hagyd meg még ebben az évben, míg körülásom és megrágyázom, ⁹hátha terem jövőre, ha pedig nem, akkor vágd ki!

Jézus meggyógyítja a meggörnyedt asszonyt

¹⁰Egyszer valamelyik zsinagógában tanított szombaton. ¹¹Íme, volt ott egy asszony, akiben betegség lelke lakott tizenhét éve, és annyira meggörnyedt, hogy egyáltalán nem volt képes felegyenesedni. ¹²Amikor Jézus meglátta őt, előszólította, és ezt mondta neki: Asszony, megszabadultál betegségedből. ¹³És rátette a kezét, mire ő nyomban felegyenesedett, és dicsőítette az Istent. ¹⁴A zsinagógai előljáró azonban megharagudott, hogy szombaton gyógyított Jézus, és így szólt a sokasághoz: Hat nap van, amelyen munkálkodni kell; azokon jöjjetek gyógyítani magatokat, és ne szombaton! ¹⁵Az Úr így válaszolt neki: Képmutatók, vajon szombaton nem oldja-e el mindegyikötök a maga ökrét vagy szamarát a jászoltól, és nem vezeti-e ki itatni? ¹⁶Hát Ábrahámnak ezt a leányát, akit tizenhét éve megkötözött a Sátán, nem kellett-e feloldani ebből a kötelékből szombaton? ¹⁷Amikor ezt mondta, ellenfelei mindnyájan megszégyenültek, de az egész sokaság örült mindazoknak a csodáknak, amelyeket ő vitt véghez.

A mustármag és a kovász (Mt 13,31–33; Mk 4,30–32)

¹⁸Azután így szólt Jézus: Mihez hasonló az Isten országa, és mihez hasonlítsam? ¹⁹Hasonló a mustármaghoz, amelyet fogott egy ember, és elvetett a kertjében; az pedig felnövekedett, és fává lett, úgyhogy az égi madarak fészket raktak ágai között. ²⁰Majd ismét szólt: Mihez hasonlítsam az Isten országát? ²¹Hasonló a kovászhoz, amelyet fogott egy asszony, és belekevert három mérce lisztbe, míg végül az egész megkelt.

A szoros kapu (Mt 7,13–14; 25,10–12; 7,22–23; 8,11–12)

²²Amikor Jeruzsálem felé tartott, városról városra és faluról falura haladva mindenütt tanított. ²³Valaki ezt kérdezte tőle: Uram, kevesen vannak-e, akik üdvözülnek? Ő így felelt nekik: ²⁴Igyekeztek bemenni a szoros kapun, mert mondom nektek, hogy sokan akarnak majd bemenni, de nem tudnak. ²⁵Amikor már felkelt a ház ura, és bezárta az ajtót, megálltok kívül

és zörgetni kezdtek az ajtón, és így szóltok: Uram, nyiss ajtót nekünk! De ő így válaszol nektek: Nem tudom, honnan valók vagytok. ²⁶Akkor kezditek majd mondani: Előtted ettünk és ittunk, és az utcáinkon tanítottál. ²⁷Ő pedig ezt mondja nektek: Nem tudom, honnan valók vagytok, távozzatok tőlem mindnyájan, ti gonosztevők! ²⁸Ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás, amikor látjátok Ábrahámot, Izsákot, Jákóbot és a prófétákat mind az Isten országában, és hogy ti magatok ki vagytok rekesztve onnan. ²⁹Akkor eljönnek napkeletről és napnyugatról, északról és délről, és asztalhoz telepednek az Isten országában. ³⁰És íme, vannak utolsók, akik elsők lesznek, és vannak elsők, akik utolsók lesznek.

Jézus üzen Heródesnek

³¹Még abban az órában néhány farizeus ment oda hozzá, és így szóltak: Menj, távozz el innen, mert Heródes meg akar ölni. ³²Ő ezt mondta nekik: Menjetek, mondjátok meg annak a rókának: Íme, ma és holnap ördögöket űzök ki, és gyógyítok, de harmadnap bevégezem küldetésemet. ³³Viszont ma, holnap és a következő napon úton kell lennem, mert nem veszhet el próféta Jeruzsálemen kívül.

Jézus ítéletet mond Jeruzsálem felett (Mt 23,37–39)

³⁴Jeruzsálem, Jeruzsálem, aki megölöd a prófétákat, és megkövezed azokat, akik hozzád küldettek, hányszor akartam összegyűjteni gyermekeidet, mint a kotlós a csibéit szárnyai alá, de nem akartátok! ³⁵Íme, elhagyottá lesz a ti házatok. De mondom nektek, nem láttok addig engem, míg el nem jön az az idő, amikor ezt mondjátok: „Áldott, aki az Úr nevében jön!”

14

Jézus meggyógyít egy vízkórost szombaton

¹Amikor egyszer szombaton bement a farizeusok egyik vezetőjének a házába ebédelni, azok figyelték őt. ²Íme, ott egy vízkóros ember került elébe. ³Ekkor Jézus megkérdezte a törvénytudóktól és a farizeusoktól: Szabad-e szombaton gyógyítani, vagy nem? ⁴De ők hallgattak. Erre megérintette a beteget, meggyógyította és elbocsátotta. ⁵Hozzájuk pedig így szólt: Ha közületek valakinek a fia vagy ökre szombaton esik a kútba, vajon nem húzza-e ki azonnal? ⁶Nem tudtak erre mit felelni.

A főhelyek válogatása

⁷Azután egy példázatot mondott a meghívottaknak, amikor látta, hogyan válogatják a főhelyeket: ⁸Ha valaki lakodalomba hív, ne ülj a főhelyre, mert lehet, hogy nálad érdemesebb embert is meghívott. ⁹És ha odamegy hozzád, aki meghívott téged is meg őt is, és így szól: Engedd át neki a helyed! – akkor szégyenszemre az utolsó helyre fogsz kerülni. ¹⁰Hanem ha meghívnak, menj el, ülj le az utolsó helyre, hogy amikor jön az, aki meghívott, így szóljon hozzád: Barátom, ülj feljebb! Akkor becsületed lesz minden asztaltársad előtt. ¹¹Mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, aki pedig megalázza magát, felmagasztaltatik.

Vendéglátás viszonzás nélkül

¹²Azután szólt Jézus ahhoz is, aki őt meghívta: Ha ebédet vagy vacsorát készítesz, ne a barátaidat hívd meg, ne is a testvéreidet, rokonaidat vagy gazdag szomszédaidat, nehogy viszonzásul ők is meghívjanak téged. ¹³Hanem ha vendégséget rendezel, szegényeket, nyomorékokat, sántákat, vakokat hívjál meg, ¹⁴és boldog leszel, mert nincs miből viszonzniuk. Te pedig viszonzásban részesülsz majd az igazak feltámadásakor.

A nagy vacsora (Mt 22,1–10)

¹⁵Mikor pedig ezt az egyik vendég meghallotta, így szólt hozzá: Boldog az, aki Isten országának vendége. ¹⁶Ő pedig a következőképpen válaszolt: Egy ember nagy vacsorát

készített, és sok vendéget hívott meg. ¹⁷A vacsora órájában elküldte a szolgáját, hogy mondja meg a meghívottaknak: Jöjjetek, mert már minden készen van. ¹⁸De azok egytől egyig mentegetőzni kezdtek. Az első azt üzenté neki: Földet vettem, kénytelen vagyok kimenni, hogy megnézzem. Kérlek, ments ki engem! ¹⁹A másik azt mondta: Öt pár ökröt vettem, megyek, hogy lássam, mit érnek. Kérlek, ments ki engem! ²⁰Megint egy másik azt mondta: Most nősültem, azért nem mehetek. ²¹Amikor visszatért a szolga, jelentette mindezt urának. A ház ura ekkor megharagudott, és ezt mondta szolgájának: Menj ki gyorsan a város útjaira és utcáira, és hozd be ide a szegényeket, a nyomorékokat, a sántákat és a vakokat! ²²A szolga aztán jelentette: Uram, megtörtént, amit parancsoltál, de még van hely. ²³Akkor az úr ezt mondta a szolgájának: Menj el az utakra és a kerítésekhez, és kényszeríts bejönni mindenkit, hogy megteljen a házam. ²⁴Mert mondom nektek, hogy azok közül, akiket meghívtam, senki sem kóstolja meg a vacsorámat.

Önmegtagadás és kereszthordozás (Mt 10,37–38)

²⁵Nagy sokaság ment vele, és ő feléjük fordulva így szólt: ²⁶Ha valaki hozzám jön, de nem gyűlöli meg apját, anyját, feleségét, gyermekeit, testvéreit, sőt még a saját lelkét is, az nem lehet az én tanítványom. ²⁷Ha valaki nem hordozza a maga keresztjét, és nem jön utánam, az nem lehet az én tanítványom.

A toronyépítés, a hadbavonulás, a megízetlenült só (Mt 5,13; Mk 9,49–50)

²⁸Mert ki az közületek, aki tornyot akar építeni, és nem ül le előbb, és nem számítja ki a költséget, hogy telik-e mindenre a befejezésig? ²⁹Nehogy – miután alapot vetett, de nem tudta befejezni – gúnyolni kezdje mindenki, aki látja, ³⁰és ezt mondja: Ez az ember építkezni kezdett, de nem tudta befejezni.

³¹Vagy ha egy király elmegy, hogy harcba bocsátkozzék egy másik királlyal, vajon nem ül le előbb, és nem tart tanácsot arról, hogy szembeszállhat-e tízezer élén azzal, aki húszezerrel jön ellene? ³²Mert ha nem, akkor követséget küld, amikor az még távol van, és megkérdezi a békefeltételeket. ³³Így tehát, aki közületek nem mond le minden vagyonáról, az nem lehet az én tanítványom.

³⁴Jó a só, de ha elveszti az ízét, hogyan tudják azt visszaadni? ³⁵Sem a földre, sem a trágyadombra nem való: tehát kidobják. Akinek van füle a hallásra, hallja!

15

Az elveszett juh (Mt 18,11–14)

¹A vámszedők és a bűnösök mindnyájan Jézushoz igyekeztek, hogy hallgassák őt. ²A farizeusok és az írástudók pedig így zúgolódtak: Ez bűnösöket fogad magához, és együtt eszik velük. ³Ő ezt a példázatot mondta nekik: ⁴Ha valakinek közületek száz juha van, és elveszít közülük egyet, vajon nem hagyja-e ott a kilencvenkilencet a pusztában, és nem megy-e addig az elveszett után, amíg meg nem találja? ⁵És ha megtalálta, felveszi a vállára örömeiben, ⁶hazamegy, összehívja barátait és szomszédait, majd így szól hozzájuk: Örüljetek velem, mert megtaláltam az elveszett juhomat. ⁷Mondom nektek, hogy ugyanígy nagyobb öröm lesz a mennyben egyetlen megtérő bűnösön, mint kilencvenkilenc igaz miatt, akinek nincs szüksége megtérésre.

Az elveszett dragma

⁸Vagy ha egy asszonynak tíz drahmája van, és elveszít egy drahmát, vajon nem gyűjt-e lámpást, nem söpri-e ki a házat, és nem keresi-e gondosan, míg meg nem találja? ⁹És ha megtalálta, összehívja barátainőit és szomszédasszonyait, és így szól: Örüljetek velem, mert megtaláltam a drahmát, amelyet elvesztettem. ¹⁰Mondom nektek, így fognak örülni az Isten angyalai egyetlen megtérő bűnösnek.

A tékozló fiú

¹¹Azután így folytatta: Egy embernek volt két fia. ¹²A fiatalabb ezt mondta az apjának: Atyám, add ki nekem a vagyon rám eső részét. Ő pedig megosztotta közöttük a vagyont. ¹³Néhány nap múlva a fiatalabb fiú összeszedett mindent, elköltözött egy távoli vidékre, és ott eltékozolta a vagyonát, mert kicsapongó életet élt. ¹⁴Miután elköltötte mindenét, nagy éhínség támadt azon a vidéken, úgyhogy nélkülözni kezdett. ¹⁵Ekkor elment, és elszegődött annak a vidéknek egyik polgárához, aki kiküldte őt a földjeire disznókat legeltetni. ¹⁶Ő pedig szívesen jóllakott volna akár azzal az eleséggel is, amit a disznók ettek, de senki sem adott neki.

¹⁷Ekkor magába szállt és ezt mondta: Az én apámnak hány bérese bővelkedik kenyérben, én pedig itt éhen halok! ¹⁸Útra kelek, elmegyek apámhoz, és azt mondom neki: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened. ¹⁹Nem vagyok többé méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek, tégy engem olyanná, mint béreseid közül egy. ²⁰És útra kelve el is ment az apjához. Még távol volt, amikor apja meglátta őt, megszánta, elébe futott, nyakába borult, és megcsókolta őt. ²¹A fiú ekkor így szólt hozzá: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened, és nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek. ²²Az apa viszont ezt mondta szolgálójának: Hozzátok ki hamar a legszebb ruhát, és adjátok rá, húzzatok gyűrűt az ujjára, és sarut a lábára! ²³Hozzátok a hízott borjút, és vágjátok le! Együnk, és vigadjunk, ²⁴mert ez az én fiam meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott. És vigadozni kezdtek.

²⁵Az idősebb fiú pedig a mezőn volt, és amikor hazajövet közeledett a házhoz, hallotta a zenét és a táncot. ²⁶Előhívott egy szolgát, és megtudakolta tőle, hogy mi történt. ²⁷A szolga így felelt: A testvéred jött meg, és apád levágatta a hízott borjút, mivel egészségben visszakarta őt. ²⁸Ekkor az megharagudott, és nem akart bemenni. De az apja kijött, és kérlelte őt. ²⁹Ő azonban ezt mondta az apjának: Látod, hány esztendeje szolgállok neked, soha nem szegtem meg parancsodat, de te sohasem adtál nekem még egy kecskegidát sem, hogy multhassak barátaimmal. ³⁰Amikor pedig megjött ez a te fiad, aki parázna nővel tékozlta el a vagyonodat, levágattad neki a hízott borjút. ³¹Ő azonban ezt mondta neki: Fiam, te mindig velem vagy, és mindenem a tied. ³²Vigadnod és örülnöd kellene, hogy ez a te testvéred meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott.

16*A hamis sáfár*

¹Majd szólt a tanítványaihoz is: Volt egy gazdag ember, akinek volt egy sáfára. Ezt bevádolták nála, hogy eltékozlja a vagyonát. ²Ezért előhívatta őt, és így szólt hozzá: Mit hallok rólad? Adj számot a sáfárságodról, mert nem lehetsz többé sáfár. ³Erre a sáfár így gondolkozott magában: Mit tegyek, ha uram elveszi tőlem a sáfárságot? Kapálni nem bírok, koldulni szégyellek. ⁴Tudom már, mit tegyek, hogy amikor elmozdítanak a sáfárságból, legyen, aki befogadjon a házába. ⁵Egyenként magához hívatta urának minden adósát, és megkérdezte az elsőtől: Mennyivel tartozol az én uramnak? ⁶Az így felelt: Száz korsó olajjal. Erre azt mondta neki: Vedd az írásodat, ülj le gyorsan, és írd ötvenet! ⁷Azután a másiktól is megkérdezte: Te mennyivel tartozol? Az így válaszolt: Száz kórus búzával. Erre így szólt hozzá: Vedd az írásodat, és írd nyolcvan. ⁸Az ura pedig megdicsérte a hamis sáfárt, hogy okosan cselekedett, mert e világ fiai a maguk nemében okosabbak, mint a világosság fiai. ⁹Én is mondom nektek: szereztek magatoknak barátokat a hamis mammonnal, hogy amikor elfogy, befogadjanak titeket az örök hajlékokba. ¹⁰Aki hú a kevesen, a sokon is hú az, és aki a kevesen hamis, a sokon is hamis az. ¹¹Ha tehát a hamis mammonon nem voltatok hűségesek, ki bírja rátok az igazit? ¹²És ha a másén nem voltatok hűek, ki adja oda nektek azt, ami a tietek?

Isten és a mammon (Mt 6,24)

¹³Egy szolga sem szolgálhat két úrnak, mert vagy az egyiket gyűlöli, és a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.

A törvény érvényessége és a válás tilalma (Mt 11,12–13; 5,18.32)

¹⁴Hallották mindezt a farizeusok is, akik pénzsóvárok voltak, és kigúnyolták őt. ¹⁵Ő pedig ezt mondta nekik: Ti igazaknak tartjátok magatokat az emberek előtt, de Isten ismeri a szíveteket. Mert ami az emberek előtt magasztos, Isten előtt utálatos.

¹⁶A törvényt és a prófétákat Jánosig hirdették, azóta Isten országát hirdetik, és mindenki erőnek erejével törekszik feléje. ¹⁷De hamarabb elmúlik az ég és a föld, mint hogy a törvényből egyetlen vessző is elveszne. ¹⁸Aki elbocsátja feleségét, és mást vesz el, házasságtörő, és aki férjétől elbocsátott asszonyt vesz el, szintén házasságtörő.

A gazdag és Lázár

¹⁹Volt egy gazdag ember, aki bíborba és patyolatba öltözött, és nap mint nap fényes lakomát rendezett. ²⁰Egy Lázár nevű koldus ott feküdt a kapuja előtt, fekélyekkel tele, ²¹és azt kívánta, hogy bárcsak jóllakhatna a gazdag asztaláról lehulló morzsákkal; de csak a kutya jött hozzá, és nyaldosták a sebeit. ²²Történt pedig, hogy meghalt a koldus, és felvitték az angyalok Ábrahám kebelére. Meghalt a gazdag is, és eltemették. ²³Amint ez a pokolban kínok között gyötörödvé felemelte a tekintetét, látta távolról Ábrahámot és kebelén Lázárt. ²⁴Ekkor felkiáltott: Atyám, Ábrahám, könyörülj rajtam, és küldd el Lázárt, hogy ujja hegyét mártsa vízbe, és hűsítse meg a nyelvemet, mert igen gyötörödöm e lángban. ²⁵De Ábrahám így válaszolt: Fiam, jusson eszedbe, hogy te megkaptad javaidat életedben, éppen úgy, mint Lázár a rosszat. Ő most itt vigasztalódik, te pedig gyötörödsz. ²⁶Ezen felül még közöttünk és közöttetek nagy szakadék is tátong, hogy akik innen át akarnak menni hozzátok, ne mehessenek, se onnan ide át ne jöhessen senki. ²⁷Ő pedig így szólt: Akkor arra kérlek, atyám, hogy küldd el őt apám házához; ²⁸mert van öt testvérem, beszéljen a lelkükre, nehogy ők is ide kerüljenek, a gyötrelem helyére. ²⁹Ábrahám így válaszolt: Van Mózesük, és vannak prófétáik, hallgassanak azokra! ³⁰Ő pedig ezt mondta: Nem úgy, atyám, Ábrahám, hanem ha a halottak közül megy valaki hozzájuk, akkor megtérnek. ³¹Ábrahám ezt felelte: Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki feltámad a halottak közül.

17*Botránkozás és botránkoztatás (Mt 18,6–7; Mk 9,42)*

¹Jézus így szólt a tanítványaihoz: Lehetetlen, hogy botránkozások ne essenek; de jaj annak, aki által esnek. ²Jobb annak, ha malomkövet kötnek a nyakába, és a tengerbe vetik, mintsem egyet is megbotránkoztasson e kicsinyek közül. ³Vigyázzatok magatokra!

A megbocsátás (Mt 18,15.21–22)

Ha vétkezik ellened a testvéred, figyelmeztess, és ha megbánja, bocsáss meg neki! ⁴És ha naponta hétszer vétkezik ellened, és hétszer visszatér hozzád ezt mondva: Megbántam – akkor is bocsáss meg neki!

A mustármagnyi hit (Mt 17,20)

⁵Az apostolok így szóltak az Úrhoz: Növekd a hitünket! ⁶Az Úr ezt válaszolta: Ha akkora hitetek volna, mint egy mustármag, és így szólnátok ehhez a vadfügefához: Szakadj ki gyökerestől, és gyökerezz meg a tengerben – az engedelmeskedne nektek.

A szolga jutalma

⁷Ki az közületek, aki ezt mondja szolgájának, amikor az szántás vagy legeltetés után megjön a mezőről: Jöjj ide hamar, és ülj az asztalhoz! ⁸Nem azt mondja-e inkább neki: Készíts nekem valami vacsorára valót, övezd fel magadat, és szolgálj fel nekem, míg eszem és iszom, te majd azután egyél és igyál!? ⁹Vajon megköszöni annak a szolgának, hogy teljesítette, amit parancsolt neki? ¹⁰Azért tehát ti is, ha teljesítettétek mindazt, amit parancsoltak nektek, mondjátok ezt: Haszontalan szolgák vagyunk, azt tettük, ami kötelességünk volt.

Tíz leprás meggyógyítása

¹¹Amikor úton volt Jeruzsálem felé, Samária és Galilea között haladt át. ¹²Amint beért egy faluba, szembejött vele tíz leprás férfi, akik távol megálltak, ¹³és kiáltozva kérték: Jézus, Mester, könyörülj rajtunk! ¹⁴Amikor meglátta őket, így szólt hozzájuk: Menjetek el, és mutassátok meg magatokat a papoknak! És amíg odaértek, megtisztultak. ¹⁵Egyikük pedig, amikor látta, hogy meggyógyult, visszatért, és fennhangon dicsőítette Istent. ¹⁶Arcra borult Jézus lábánál, és hálát adott neki. Ez pedig samáriai volt. ¹⁷Megszólalt Jézus, és ezt kérdezte: Vajon nem tízen tisztultak-e meg? Hol van a többi kilenc? ¹⁸Nem akadt más, aki visszatért volna, hogy dicsőítse Istent, csak ez az idegen? ¹⁹És ezt mondta az Úr: Kelj fel és menj el, a hited megtartott téged.

Isten országa és az Emberfia eljövetele (Mt 24,26–28.37–41)

²⁰Amikor a farizeusok megkérdezték tőle, hogy mikor jön el az Isten országa, így válaszolt nekik: Az Isten országa nem úgy jön el, hogy az ember azt előre kiszámíthatná. ²¹Azt sem mondhatják: Íme, itt, vagy íme, ott van! Mert az Isten országa közöttetek van!

²²A tanítványoknak pedig ezt mondta: Jönnek majd napok, amikor szeretnétek akár egyetlen egyet is látni az Emberfiának napjai közül, de nem láttok. ²³Ha ezt mondják majd nektek: Íme, ott, vagy íme, itt van, ne menjetek oda, és ne fussatok utána! ²⁴Mert ahogyan a villám az egész égbolton egyszerre villan fel és fénylik, úgy jön el az Emberfia is az ő napján. ²⁵Előbb azonban még sokat kell neki szenvednie és megvettetnie ettől a nemzedéktől. ²⁶És amint Nőé napjaiban történt, úgy lesz az Emberfia napjaiban is: ²⁷ettek, ittak, házasodtak, férjhez mentek, egészen addig a napig, amíg Nőé be nem ment a bárkába. Azután jött az özönvíz, és elpusztított mindenkit. ²⁸Éppen úgy lesz, mint ahogy Lót napjaiban történt: ettek, ittak, adtak, vettek, ültettek, építettek; ²⁹de amely napon Lót kiment Szodomából, tűz és kénkő esett az égből, és elpusztított mindenkit. ³⁰Ugyanígy lesz azon a napon is, amelyen az Emberfia megjelenik. ³¹Aki azon a napon a háztetőn lesz, a holmija pedig a házban, ne jöjjön le, hogy elvigye, és aki a mezőn lesz, az se forduljon vissza! ³²Emlékezzetek Lót feleségére! ³³Aki meg akarja tartani az életét, elveszti, aki pedig elveszti, megtartja azt. ³⁴Mondom nektek: azon az éjszakán ketten lesznek egy ágyban, az egyik felvételik, a másik pedig ott hagyatik. ³⁵Két asszony örül együtt, az egyik felvételik, a másik pedig ott hagyatik. ³⁶Ketten lesznek a mezőn, az egyik felvételik, a másik ott hagyatik. ³⁷Azok pedig ezt kérdezték tőle: Hol, Uram? Ő pedig így felelt: Ahol a tetem, oda gyűlnek a saskeselyűk is.

18*A hamis bíró*

¹Arról is mondott nekik példázatot, hogy mindenkor imádkozniuk kell, és nem szabad belefáradniuk. ²Ezt mondta: Az egyik városban volt egy bíró, aki Istent nem félte, az embereket pedig nem becsülte. ³Élt abban a városban egy özvegyasszony is, aki gyakran elment hozzá, és azt kérte tőle: Szolgáltass nekem igazságot ellenfelemmel szemben. ⁴Az egy ideig nem volt rá hajlandó, de azután azt mondta magában: Ha nem is félem az Istent, és az embereket sem becsülöm, ⁵mégis, mivel terhemre van ez az özvegyasszony, igazságot szolgáltatok neki, hogy ne járjon ide, és ne zaklasson engem vég nélkül. ⁶Azután így szólt az

Úr: Halljátok, mit mond a hamis bíró! ⁷Vajon Isten nem szolgáltat-e igazságot választottainak, akik éjjel-nappal kiáltanak hozzá? És várakoztatja-e őket? ⁸Mondom nektek, hogy igazságot szolgáltat nekik hamarosan. De amikor eljön az Emberfia, vajon talál-e hitet a földön?

A farizeus és a vámszedő

⁹Némely elbizakodott embernek, aki igaznak tartotta magát, a többieket pedig lenézte, ezt a példázatot mondta: ¹⁰Két ember ment fel a templomba imádkozni: az egyik farizeus, a másik vámszedő. ¹¹A farizeus megállt, és így imádkozott magában: Istenem, hálát adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember: rabló, gonosz, parázna, vagy mint ez a vámszedő is. ¹²Böjtölök kétszer egy héten, tizedet adok mindenből, amit szerzek. ¹³A vámszedő pedig távol állva, még szemét sem akarta az égre emelni, hanem a mellét verve így szólt: Istenem, légy irgalmas nekem, bűnösnek. ¹⁴Mondom nektek, ez megigazulva ment haza, nem úgy, mint amaz. Mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, aki pedig megalázza magát, felmagasztaltatik.

Jézus megáldja a gyermekeket (Mt 19,13–15; Mk 10,13–16)

¹⁵Kisgyermeket is vittek hozzá, hogy megérintse őket. Amikor a tanítványok ezt meglátták, rájuk szóltak, ¹⁶Jézus azonban magához hívta őket, és így szólt: Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa. ¹⁷Bizony, mondom nektek, aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen nem megy be abba.

A gazdag ifjú (Mt 19,16–30; Mk 10,17–31)

¹⁸Akkor egy előkelő ember megkérdezte tőle: Jó Mester, mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet? ¹⁹Jézus ezt válaszolta neki: Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó az egy Istenen kívül. ²⁰A parancsolatokat tudod: Ne paráználkodj, ne ölj, ne lopj, ne tanúskodj hamisan, tiszteld apádat és anyádat! ²¹Ő pedig így szólt: Mindezeket megtartottam ifjúságomtól fogva. ²²Amikor Jézus ezt hallotta, így szólt hozzá: Még egy fogyatkozásod van: add el minden vagyonedat, oszd szét a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyben; azután jöjj, és kövess engem! ²³Az pedig, mikor ezt meghallotta, nagyon elszomorodott, mert igen gazdag volt. ²⁴Jézus ezt látva, így szólt: Milyen nehezen mennek be az Isten országába a gazdagok! ²⁵Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, mint a gazdagnak az Isten országába bejutni. ²⁶Akik pedig ezt hallották, megkérdezték: Akkor ki üdvözülhet? ²⁷Ő így felelt: Ami lehetetlen az embereknél, az Istennél lehetséges.

A tanítványok jutalma (Mt 19,27–30; Mk 10,28–31)

²⁸Ekkor így szólt Péter: Íme, mi otthagytunk mindent, és követtünk téged. ²⁹Ő pedig ezt mondta nekik: Bizony, mondom nektek, hogy mindaz, aki elhagyta házát vagy feleségét, testvéreit, szüleit vagy gyermekeit az Isten országáért, ³⁰az a sokszorosát kapja vissza már ebben a világban, a jövő világban pedig az örök életet.

Jézus harmadszor szól haláláról és feltámadásáról (Mt 20,17–19; Mk 10,32–34)

³¹Azután maga mellé vette a tizenkettőt, és így szólt hozzájuk: Íme, felmegyünk Jeruzsálembe, és beteljesedik mindaz, amit a próféták az Emberfiáról megírtak. ³²Átadják a népeknek, kigúnyolják, meggyalázzák, leköpi, ³³és miután megostorozták, megölik, de a harmadik napon feltámad. ³⁴Ők azonban semmit sem értettek ezekből. Ez a beszéd rejtve maradt előlük, és nem értették meg a mondottakat.

A jerikói vak meggyógyítása (Mt 20,29–34; Mk 10,46–52)

³⁵Történt pedig, amikor Jerikóhoz közeledett, hogy egy vak ült az út mellett, és koldult.

³⁶Hallotta, hogy sokaság megy el mellette, kérdezősködött, hogy mi ez. ³⁷Megmondták neki, hogy a názáreti Jézus megy arra. ³⁸Ekkor így kiáltott fel: Jézus, Dávid Fia, könyörülj rajtam!

³⁹Akik elől mentek, rászóltak, hogy hallgasson el, de ő annál inkább kiáltozott: Dávid Fia, könyörülj rajtam! ⁴⁰Jézus megállt, és megparancsolta, hogy vezessék hozzá. Amikor közel jött, megkérdezte tőle: ⁴¹Mit kívánsz, mit tegyek veled? Ő így szólt: Uram, hogy újra lássak.

⁴²Jézus ezt mondta neki: Láss! A hited megtartott. ⁴³És azonnal megjött a szeme világa, és követte őt, dicsőítve Istent. Amikor ezt látta az egész nép, dicsőítette Istent.

19

Zákeus

¹Ezután Jerikóba ért, és áthaladt rajta. ²Élt ott egy Zákeus nevű gazdag ember, aki fővámszedő volt. ³Szerette volna látni, hogy ki az a Jézus, de kistermetű lévén, nem láthatta a sokaságtól.

⁴Ezért előrefutott és felmászott egy vadfügefára, hogy lássa őt, mert arra kellett elmennie.

⁵Amikor Jézus odaért, felnézett, és így szólt hozzá: Zákeus, jöjj le hamar, mert ma a te házában kell megszállnom. ⁶Ekkor sietve lejutott, és örömmel befogadta. ⁷Akik ezt látták, mindnyájan zúgolódtak, és így szóltak: Bűnös embernél szállt meg. ⁸Zákeus pedig odaállt az Úr elé, és ezt mondta: Uram, íme, vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakitől valamit törvénytelenül vettem el, a négyszeresét adom vissza annak. ⁹Jézus így felelt neki: Ma lett üdvössége ennek a háznak, mivelhogy ő is Ábrahám fia. ¹⁰Mert az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elvesztett.

A minák (Mt 25,14–30)

¹¹Amikor pedig ezeket hallották, mondott egy példázatot is, mert közel volt Jeruzsálemhez, és azt gondolták, hogy azonnal meg fog jelenni az Isten országa. ¹²Így szólt tehát: Egy előkelő ember távoli országba utazott, hogy királyi méltóságot szerezzen magának, és úgy térjen vissza.

¹³Hívatta tíz szolgáját, átadott nekik tíz minát, és azt mondta nekik: Kereskedjétek, amíg vissza nem jövök. ¹⁴Alattvalói azonban gyűlölték őt, ezért küldöttséget menesztettek utána, és azt üzenték: Nem akarjuk, hogy ez uralkodjék felettünk.

¹⁵Amikor pedig megszerezte a királyi méltóságot és visszatért, magához hívatta azokat a szolgákat, akiknek a pénzt adta, hogy megtudja, ki hogyan kereskedett. ¹⁶Jött az első, és azt mondta: Uram, a minád tíz minát nyert.

¹⁷Az erre így szólt: Jól van, jó szolgám, mivel hű voltál a kevésen, legyen hatalmad tíz város fölött! ¹⁸Aztán jött a második, és jelentette: Uram, a minád öt minát nyert.

¹⁹Ehhez pedig így szólt: Uralkodj te is öt városon! ²⁰Jött a harmadik is, aki így beszélt: Uram, itt a minád. Egy kendőbe kötve őriztem. ²¹Féltem ugyanis tőled, mivel könyörtelen ember vagy: azt is behajtod, amit nem fektettél be, és learatod azt is, amit nem vetettél el.

²²Ekkor az így szólt hozzá: A saját szavaid alapján ítélek meg, gonosz szolga! Tudtad, hogy én könyörtelen ember vagyok, hogy behajtom azt is, amit nem fektettem be, és hogy learatom azt is, amit nem vettem el?

²³Miért nem tetted hát a pénzemet a pénzváltók asztalára, hogy amikor megjövök, kamatostul kapjam meg? ²⁴Az ott állóknak pedig ezt mondta: Vegyétek el tőle a minát, és adjátok annak, akinek tíz minája van!

²⁵Mire ezt mondták neki: Uram, annak tíz minája van! ²⁶De ő így válaszolt: Mondom nektek, hogy akinek van, annak adatik, akinek pedig nincs, attól még az is elvétetik, amije van.

²⁷Ellenségeimet pedig, akik nem akarták, hogy királlyá legyek felettük, hozzátok ide, és vágjátok le itt előttem.

Jézus bevonul Jeruzsálembe (Mt 21,1–11; Mk 11,1–11; Jn 12,12–19)

²⁸Miután ezeket elmondta, tovább haladt Jeruzsálem felé. ²⁹Amikor közeledett Betfagéhoz és Betániához, az Olajfák hegyénél elküldött tanítványai közül kettőt, és ezt mondta nekik:

³⁰Menjétek a szemben fekvő faluba, és amikor beértek, találtok egy megkötött szamárcsikót,

amelyen még nem ült ember: oldjátok el, és vezessétek ide! ³¹Ha pedig valaki megkérdezi tőletek: Miért oldjátok el? – mondjátok ezt: Az Úrnak van szüksége rá. ³²Amikor a küldöttek elmentek, mindent úgy találtak, ahogyan megmondta nekik. ³³Miközben eloldották a szamárcsikót, gazdáik ezt kérdezték tőlük: Miért oldjátok el a szamárcsikót? ³⁴Ők így feleltek: Mert az Úrnak van szüksége rá. ³⁵Azután elvezették Jézushoz a szamárcsikót, ráterítették felsőruhájukat, és felültették rá Jézust. ³⁶Amint ment tovább, az emberek az útra terítették felsőruhájukat. ³⁷Mikor pedig már közeledett az Olajfák hegyének lejtőjéhez, a tanítványok egész sokasága örvendezve fennhangon dicsérni kezdte Istent mindazokért a csodákért, amelyeket láttak, ³⁸és ezt kiáltották:

Áldott a király,
aki az Úr nevében jön!
A mennyben békesség,
és dicsőség a magasságban!

³⁹A sokaságból néhány farizeus ezt mondta neki: Mester, utasítsd rendre a tanítványaidat!

⁴⁰De ő így válaszolt: Mondom nektek, ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani.

Jézus siratja Jeruzsálemet

⁴¹Amikor közelebb ért, és meglátta a várost, megsiratta, ⁴²és így szólt: Bárcsak felismerted volna ezen a napon te is a békességre vezető utat! De most már el van rejtve a szemed elől.

⁴³Mert jönnek majd rád napok, amikor ellenségeid ostromfalat emelnek körülötted, körülzárnak, és mindenfelől szorongatnak; ⁴⁴földre tipornak téged és fiaidat, akik benned laknak, és kő kövön nem marad benned, mert nem ismerted fel meglátogatásod idejét.

Jézus megtisztítja a templomot (Mt 21,12–13; Mk 11,15–19; Jn 2,14–22)

⁴⁵Azután bement a templomba, és kezdte kiűzni az árusokat, ⁴⁶ezt mondva nekik: Meg van írva: „Az én házam imádság háza lesz”, ti pedig rablók barlangjává tettétek.

⁴⁷Ezután naponként tanított a templomban. A főpapok, az írástudók és a nép vezetői arra törekedtek, hogy elveszítsék őt; ⁴⁸de még nem találták meg a módját, hogy mit tegyenek vele, mert az egész nép odaadó figyelemmel hallgatta őt.

20

Kérdés Jézus hatalmáról (Mt 21,23–27; Mk 11,27–33)

¹Történt az egyik napon, amikor a templomban tanította a népet, és hirdette az evangéliumot, hogy odaléptek a főpapok és az írástudók a vénekkel együtt, ²és megkérdezték tőle: Mondd meg nekünk, milyen hatalommal cselekszed ezeket, vagy ki adta neked ezt a hatalmat? ³Ő pedig így válaszolt nekik: Én is kérdezek tőletek valamit; mondjátok meg nekem: ⁴Vajon János keresztsége mennyből való volt-e vagy emberektől? ⁵Ők pedig így tanakodtak egymás között: Ha azt mondjuk, mennyből, azt fogja mondani: Akkor miért nem hittetek neki? ⁶Ha pedig azt mondjuk, emberektől, az egész nép megkövez minket, mert meg van győződve arról, hogy János próféta volt. ⁷Ezért azt felelték neki, hogy nem tudják, honnan való. ⁸Erre Jézus így szólt hozzájuk: Én sem mondom meg nektek, milyen hatalommal cselekszem ezeket.

A gonosz szőlőművészek (Mt 21,33–46; Mk 12,1–12)

⁹Azután ezt a példázatot mondta a népnek: Egy ember szőlőt ültetett, és munkásoknak adta bérbe, majd hosszú időre idegenbe távozott. ¹⁰És amikor eljött az ideje, elküldött a munkásokhoz egy szolgát, hogy adják oda neki a részét a szőlő terméséből. De a munkások megverték, és üres kézzel küldték el. ¹¹Azután egy másik szolgát küldött, de azt is megverték, megalázták, és üres kézzel küldték vissza. ¹²Majd egy harmadikat is küldött, de ezt is megsebesítették és kidobták. ¹³Akkor így szólt a szőlő gazdája: Mit tegyek? Elküldöm

szeregett fiamat, őt talán meg fogják becsülni. ¹⁴De mikor meglátták őt a munkások, így tanakodtak egymás között: Ez az örökös! Öljük meg őt, hogy mienk legyen az örökség! ¹⁵És kidobták a szőlőből, majd megölték. Vajon mit fog velük tenni a szőlő ura? ¹⁶Eljön, és elpusztítja ezeket a munkásokat, a szőlőt pedig másoknak adja. Amikor ezt hallották, így szóltak: Ez nem történhet meg! ¹⁷Ő azonban rájuk nézett, és ezt mondta: Akkor mit jelent az Írásnak ez a szava: „a kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a sarokkő”, ¹⁸aki erre a kőre esik, összezúzódik, akire pedig ez a kő ráesik, szétmorzsolja azt. ¹⁹Az írástudók és főpapok már abban az órában el akarták őt fogni, de féltek a néptől, mert megértették, hogy rólok mondta ezt a példázatot.

Az adópénz (Mt 22,15–22; Mk 12,13–17)

²⁰Ezután szemmel tartották őt, és kémeket küldtek utána. Azok igazaknak tettették magukat, hogy Jézust egy kérdéssel törbe csalják, és átadhassák a hatóságnak és a helytartói hatalomnak. ²¹Ezek megkérdezték tőle: Mester, tudjuk, hogy helyesen szólsz és tanítasz, és nem vagy személyválogató, hanem az igazsághoz ragaszkodva tanítod az Isten útját. ²²Szabad-e a császárnak adót fizetnünk, vagy nem? ²³Ő azonban felismerte álnokságukat, és így szólt hozzájuk: ²⁴Mutassatok nekem egy dénárt! Kinek a képe és felirata van rajta? Ők ezt felelték: A császáré. ²⁵Ő pedig így válaszolt nekik: Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami Istené. ²⁶Így tehát nem tudták törbe csalni a nép előtt, hanem elcsodálkoztak válaszában, és elhallgattak.

Kérdés a feltámadásról (Mt 22,23–33; Mk 12,18–27)

²⁷Azután odamentek hozzá néhányan a szaduceusok közül, akik tagadják, hogy van feltámadás, és ezt kérdezték tőle: ²⁸Mester, Mózes elrendelte nekünk, hogy ha valakinek meghal a testvére, akinek volt felesége, de gyermeke nem, akkor annak a testvére vegye el az asszonyt, és támasszon utódot az ő testvéreinek. ²⁹Volt hét testvér. Az első megnősült, de meghalt gyermektelenül. ³⁰Ekkor a második vette el az asszonyt, ³¹aztán a harmadik, majd sorban mind a hét, de mind úgy haltak meg, hogy nem hagytak maguk után gyermeket. ³²Végül meghalt az asszony is. ³³Ez az asszony melyikük felesége lesz a feltámadáskor, hiszen mind a hétnek a felesége volt? ³⁴Jézus így válaszolt nekik: E világ fiai házasodnak és férjhez mennek, ³⁵de akik méltónak ítéltetnek ama eljövendő világra, hogy részük legyen a halottak közül való feltámadásban, azok nem házasodnak majd, és férjhez sem mennek. ³⁶Sőt meg sem halhatnak többé, mert az angyalokhoz lesznek hasonlóak, és Isten fiaivá lesznek, mivel feltámadnak a halálból. ³⁷Arra pedig, hogy a halottak feltámadnak, már Mózes is rámutatott a csipkebokorról szóló részben, amikor az Urat Ábrahám Istenének, Izsák Istenének és Jákób Istenének mondta. ³⁸Isten pedig nem a holtak Istene, hanem az élőké. Mert az ő számára mindenki él. ³⁹Néhány írástudó ekkor így szólt: Mester, jól mondtad. ⁴⁰És többé semmit sem mertek kérdezni tőle.

Krisztus Dávidnak Fia és Ura (Mt 22,41–46; Mk 12,35–37)

⁴¹Ő azonban megkérdezte tőlük: Hogyan mondhatják azt, hogy a Krisztus Dávid Fia? ⁴²Hiszen maga Dávid mondja a Zsoltárok könyvében: „Így szólt az Úr az én Uramhoz: Ülj a jobb kezem felől, ⁴³amíg ellenségeidet lábad zsámolyává nem teszem.” ⁴⁴Ha tehát Dávid Urának szólítja őt, hogyan lehet akkor a Fia?

Az írástudók nagyravágyása és kapzsisága (Mt 23,6–7; Mk 12,38–40)

⁴⁵Miközben pedig az egész nép hallgatta őt, így szólt a tanítványaihoz: ⁴⁶Óvakodjatok az írástudóktól, akik szeretnek hosszú köntösben járni, és szívesen veszik a köszöntéseket a tereken; szeretik a főhelyeket a zsinagógákban és az asztalfőn ülni a lakomákon; ⁴⁷akik

felemésztik az özvegyek házát, és színlelésből hosszan imádkoznak. Ezekre vár a legsúlyosabb ítélet.

21

Az özvegyasszony két fillére (Mk 12,41–44)

¹Amikor feltekintett, látta, amint a gazdagok áldozati ajándékaikat a perselybe dobják. ²Észrevett egy szegény özvegyasszonyt is, aki két fillért dobott abba, ³és így szólt: Bizony, mondom nektek, hogy ez a szegény özvegyasszony mindenkinél többet dobott a perselybe. ⁴Azok ugyanis mind a feleslegükből dobtak az áldozati ajándékokhoz, ő azonban szegénységéből mindent beledobott, amije volt, az egész vagyonát.

Jézus jövendölése a templomról (Mt 24,1–2; Mk 13,1–4)

⁵Amikor némelyek azt mondták a templomról, hogy az gyönyörű kövekkel és fogadalmi ajándékokkal van díszítve, ő így szólt: ⁶Jönnék majd napok, amikor ezekből, amiket itt láttok, nem marad kő kövön, amit le ne rombolnának.

A nagy megpróbáltatás ideje (Mt 24,3–14; Mk 13,5–13)

⁷Ekkor azt kérdezték tőle: Mester, mikor lesz ez, és mi lesz annak a jele, hogy ez megtörténik? ⁸Ő pedig így válaszolt: Vigyázzatok, hogy meg ne tévesszenek titeket! Mert sokan jönnek majd az én nevemben, és azt mondják: Én vagyok! – meg azt: Eljött az idő! De ti ne kövessétek őket! ⁹Amikor pedig háborúkról és lázadásokról hallotok, ne rettenjete meg, mert ezeknek előbb meg kell történniük, de ez még nem a vég.

¹⁰Azután így folytatta: Nemzet nemzet ellen és ország ország ellen támad, ¹¹mindenfélre nagy földrengések, járványok és éhínségek lesznek, rettenetes dolgok történnek, és hatalmas jelek tűnnek fel az égen.

¹²De mindezek előtt kezet emelnek rátok, és üldöznek titeket; átadnak benneteket a zsinagógáknak, és börtönbe vetnek, királyok és helytartók elé vezetnek titeket az én nevemért.

¹³De ez alkalom lesz nektek a tanúságtételre. ¹⁴Határozátok el szívetekben, hogy nem gondoltok előre a védekezésre, ¹⁵mert én adok nektek szájat és bölcsességet, amelynek nem tud ellenállni, vagy ellene mondani egyetlen ellenfelet sem. ¹⁶Kiszolgáltatnak titeket még a szülők, testvérek, rokonok és barátok is, egyeseket meg is ölnek közületek, ¹⁷és mindenki gyűlöl majd titeket az én nevemért. ¹⁸De egyetlen hajsza sem vész el a fejetekről.

¹⁹Állhatatosságokkal nyeritek meg majd a lelketeket.

Jeruzsálem pusztulása (Mt 24,15–22; Mk 13,14–20)

²⁰Amikor pedig látjátok, hogy Jeruzsálemet ellenséges seregek kerítik be, akkor tudjátok meg, hogy elközelített annak pusztulása. ²¹Akkor azok, akik Júdeában vannak, meneküljenek a hegyekbe, és akik a városban vannak, menjenek ki onnan; akik pedig vidéken vannak, ne menjenek be oda. ²²Mert ezek a bosszúállás napjai, hogy beteljesedjék mindaz, ami meg van írva. ²³Jaj azokban a napokban a terhes és a szoptató anyáknak, mert nagy nyomorúság szakad a földre, és harag erre a népre. ²⁴Kardélre hányják és fogságba viszik őket mindenféle nép közé, és népek tapossák Jeruzsálemet, amíg be nem telik a népek ideje.

Az Emberfia eljövetele (Mt 24,29–36; Mk 13,24–32)

²⁵És jelek lesznek a napban, a holdban és a csillagokban, a földön pedig a tenger zúgása és háborgása miatt kétségbeesnek a népek tanácsstalanságukban. ²⁶Az emberek megdermednek a félelemtől és annak sejtésétől, ami az egész földre vár, mert az egek tartóoszlopai megrendülnek. ²⁷És akkor meglátják az Emberfiát eljönni a felhőben nagy hatalommal és dicsőséggel. ²⁸Amikor pedig ezek elkezdődnek, egyenesedjete fel, és emeljete fel a fejeteke, mert közeledik a megváltásotok.

²⁹Mondott nekik egy példázatot is: Nézzétek meg a fügefát és a fákat mind! ³⁰Amikor látjátok, hogy már kihajtottak, magatoktól is tudjátok, hogy már közel van a nyár. ³¹Így ti is, amikor látjátok, hogy mindezek bekövetkeznek, tudjátok meg: közel van az Isten országa.

³²Bizony, mondom nektek: nem múlik el ez a nemzedék addig, amíg mindez meg nem lesz.

³³Az ég és a föld elmúlik, de az én beszédeim nem múlnak el.

³⁴Vigyázzatok magatokra, nehogy szívetek elnehezdedjék mámortól, részegségtől vagy a megélhetés gondjaitól; és hirtelen leljen meg titeket az a nap, ³⁵mint valami csapda, mert rá fog törni mindazokra, akik a föld színén laknak. ³⁶Legyetek tehát éberek és szüntelen könyörögjétek, hogy legyen erőtök kimenekülni mindazokból, amik történni fognak, és hogy megállhassatok az Emberfia előtt.

³⁷Nappal a templomban tanított, éjszakánként pedig az Olajfák hegyére ment, és ott töltötte az éjszakákat. ³⁸Kora reggel az egész nép hozzáietett, hogy hallgassa őt a templomban.

22

Júdás elárulja Jézust (Mt 26,1–5.14–16; Mk 14,1–2.10–11)

¹Közeledett már a kovásztalan kenyerek ünnepe, amelyet páskának neveztek. ²A főpapok és az írástudók keresték a módját, hogyan öljék meg Jézust. Féltek ugyanis a néptől.

³A Sátán pedig bement Júdásba, akit Iskáriótesnek neveztek, és egyike volt a tizenkettőnek. ⁴Elment, és megbeszélte a főpapokkal és a templomország vezetőivel, hogyan adja őt a kezükre. ⁵Azok megörültek, és megígérték, hogy pénzt adnak neki. ⁶Ő elfogadta az egyezséget, és kedvező alkalmat keresett arra, hogy a kezükre adhassa őt, amikor nincs jelen a sokaság.

Az utolsó vacsora (Mt 26,20–29; Mk 14,17–25)

⁷Elérkezett a kovásztalan kenyerek napja, amikor fel kellett áldozni a húsvéti bárányt. ⁸Jézus elküldte Pétert és Jánost ezt mondva: Menjétek el, és készítsétek el nekünk a húsvéti vacsorát, hogy megehessük. ⁹Ők pedig ezt kérdezték tőle: Mi a kívánságod, hol készítsük el? ¹⁰Ő így válaszolt: Íme, amikor beértek a városba, szembejön veletek egy ember, aki egy korsó vizet visz; kövessétek őt abba a házba, ahova bemegy, ¹¹és mondjátok meg a ház gazdájának: a Mester ezt üzeni neked: hol van a szállás, ahol tanítványaimmal együtt megehetem a húsvéti vacsorát? ¹²Ő majd mutat nektek egy nagy, berendezett emeleti termet: ott készítsétek el! ¹³Akkor elmentek, és mindent úgy találtak, amint előre megmondta nekik; és elkészítették a húsvéti vacsorát.

¹⁴Amikor eljött az óra, asztalhoz telepedett az apostolokkal együtt, ¹⁵és ezt mondta nekik: Vágyva vágytam arra, hogy szenvedésem előtt megegyem veletek ezt a húsvéti vacsorát. ¹⁶Mert mondom nektek, hogy többé nem eszem ebből a húsvéti vacsorából, amíg csak be nem teljesedik az Isten országában. ¹⁷Azután vette a poharat, hálát adott, és ezt mondta: Vegyétek, és osszátok el magatok között! ¹⁸Mert mondom nektek, hogy nem iszom mostantól fogva a szőlőtő terméséből, amíg el nem jön az Isten országa. ¹⁹És vette a kenyeret, hálát adott, megtörte és e szavakkal adta nekik: Ez az én testem, amely tiérettetek adatik: ezt cselekedjétek az én emlékezetemre! ²⁰Hasonlóképpen vette a poharat is, miután megvacsoráztak, és ezt mondta: E pohár az új szövetség az én vérem által, amely tiérettetek ontatik ki. ²¹De íme, annak a keze, aki elárul engem, az enyémmel együtt van az asztalon.

²²Mert az Emberfia elmegy ugyan, amint elrendeltetett, de jaj annak az embernek, aki elárulja őt. ²³Azok pedig kérdezgetni kezdték egymástól, hogy ki lehet az közülük, aki ezt meg fogja tenni.

Ki a legnagyobb? (Mt 20,25–28; 19,28; Mk 10,42–45)

²⁴Versengés is támadt közöttük, hogy melyikük a legnagyobb. ²⁵Ő így felelt nekik: A királyok uralkodnak népeiken, és akik hatalmuk alá hajtják őket, jötevőknek hívatják magukat. ²⁶Ti azonban ne így cselekedjétek, hanem aki a legnagyobb közöttetek, olyan legyen, mint a legkisebb, és aki vezet, olyan legyen, mint aki szolgál. ²⁷Mert ki a nagyobb? Az, aki asztalnál ül, vagy aki szolgál? Ugye az, aki asztalnál ül? Én pedig olyan vagyok közöttetek, mint aki szolgál.

²⁸Ti vagytok azok, akik megmaradtatok velem kísértéseimben, ²⁹és én örökségül adom nektek az országot, ahogyan az én Atyám is nekem adta azt; ³⁰hogy egyetek és igyatok az én asztalomnál az én országomban, és trónszékekbe ülve ítéljétek Izráel tizenkét törzsét.

Jézus inti Pétert és a többi tanítványt (Mt 26,31–35; Mk 14,27–31; Jn 13,36–38)

³¹Simon, Simon, íme, a Sátán kikért titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát, ³²de én könyörögtem érted, hogy el ne fogyatkozzék a hited: azért, ha majd megtérsz, erősítsd a testvéreidet! ³³Ő így válaszolt: Uram, kész vagyok veled menni akár a börtönbe, akár a halálba is! ³⁴Jézus azonban ezt felelte: Mondom neked, Péter: nem szólal meg a kakas ma, amíg háromszor meg nem tagadod, hogy ismersz engem. ³⁵Azután ezt kérdezte tőlük: Amikor kiküldtelek titeket erszény, tarisznya és saru nélkül, volt-e hiányotok valamiben? Semmiben – válaszolták. ³⁶Majd ezt mondta nekik: Most azonban, akinek van erszénye, vegye elő, ugyanúgy a tarisznyát is; és akinek nincs kardja, adja el felsőruháját, és vegyen. ³⁷Mert mondom nektek, hogy be kell teljesednie rajtam annak, ami meg van írva: „És a bűnösök közé sorolták.” Mert ami felőlem megíratott, az most beteljesedik. ³⁸Erre így szóltak: Uram, íme, van itt két kard. Ő pedig azt felelte: Elég!

A Gecsemáné-kertben (Mt 26,36–46; Mk 14,32–42; Jn 18,1–2)

³⁹Ezután eltávozott onnan, és szokása szerint az Olajfák hegyére ment. Követték a tanítványai is. ⁴⁰Mikor pedig odaért, így szólt hozzájuk: Imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek! ⁴¹Azután eltávolodott tőlük, mintegy kőhajításnyira, és térdre borulva így imádkozott: ⁴²Atyám, ha akarod, vedd el tőlem ezt a poharat; mindazáltal ne az én akaratom legyen meg, hanem a tied. ⁴³Ekkor angyal jelent meg neki a mennyből, hogy erősítse őt. ⁴⁴Halálos gyötrődésében még kitartóbban imádkozott, és verejtéke olyan volt, mint a földre hulló nagy vércseppek. ⁴⁵Amikor az imádkozás után felkelt, odament tanítványaihoz, és látta, hogy a szomorúságtól kimerülve alszanak. ⁴⁶Ekkor így szólt hozzájuk: Miért alusztok? Keljetek fel, és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek!

Jézust elfogják (Mt 26,47–56; Mk 14,43–52; Jn 18,1–11)

⁴⁷Miközben ezeket mondta, íme, sokaság közeledett. Júdás jött elől, a tizenkettő egyike, és Jézushoz lépett, hogy megcsókolja. ⁴⁸Jézus így szólt hozzá: Júdás, csókkal árulod el az Emberfiát? ⁴⁹Amikor a körülötte levők látták, hogy mi készül, megkérdezték: Uram, odavágjunk a karddal? ⁵⁰Egyikük oda is csapott a főpap szolgájára, és levágta a jobb fülét. ⁵¹Jézus azonban megszólalt, és ezt mondta nekik: Hagyjátok abba! És megérintve a fülét, meggyógyította őt. ⁵²Majd ezt mondta az ellene kivonuló főpapoknak, a templomórség vezetőinek és a véneknek: Úgy vonultok ki ellenem kardokkal és botokkal, mint valami rabló ellen. ⁵³Mindennap veletek voltam a templomban, mégsem emeltetek rám kezet. De ez a ti órátok és a sötétség hatalmának ideje.

Jézus a főpap házában Péter megtagadja Jézust (Mt 26,57–75; Mk 14,53–72; Jn 18,15–18,25–27)

⁵⁴Miután pedig elfogták őt, elvitték és bekísérték a főpap házába. Péter pedig távolról követte. ⁵⁵Mikor az udvar közepén tüzet raktak, és körülülték, Péter is leült közéjük. ⁵⁶Amint ott ült a tűz világánál, meglátta őt egy szolgáló, szemügyre vette, és így szólt: Ez is veled volt. ⁵⁷Ő

azonban letagadta, ezt mondva: Asszony, nem ismerem őt! ⁵⁸Röviddel ezután más látta meg, és ezt mondta: Te is közülük való vagy! De Péter így válaszolt: Ember, nem vagyok!

⁵⁹Körülbelül egy óra múlva másvalaki is bizonygatta: De bizony, ez is vele volt, hiszen ő is Galileából való. ⁶⁰Péter azonban ismét tagadta: Ember, nem tudom, mit beszélsz. És amikor ezt mondta, egyszerre megszólalt a kakas. ⁶¹Ekkor megfordult az Úr, és rátekintett Péterre. Péter pedig visszaemlékezett az Úr szavára, amikor azt mondta neki: Ma, mielőtt megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem. ⁶²Azután kiment, és keserves sírásra fakadt.

⁶³Azok a férfiak, akik őrizték Jézust, gúnyolták, és verték őt, ⁶⁴majd eltakarták a szemét, és ezt kérdezték: Ki ütött meg téged? Profétáld meg! ⁶⁵És sok más szidalmat is szórtak rá.

Jézus a nagytanács előtt (Mt 26,63–66; Mk 14,60–64)

⁶⁶Amint megvirradt, összegyűlt a nép véneinek tanácsa, a főpapok és az írástudók. Jézust a nagytanács elé vezették, ⁶⁷és felszólították: Ha te vagy a Krisztus, mondd meg nekünk! Ő pedig így válaszolt: Ha megmondom nektek, nem hiszitek, ⁶⁸ha pedig én kérdezlek titeket, nem feleltek. ⁶⁹De mostantól fogva ott ül majd az Emberfia a mindenható Isten jobbján. ⁷⁰Erre mind azt kérdezték: Akkor hát te vagy az Isten Fia? Ti mondjátok, hogy én vagyok – felelte nekik. ⁷¹Azok pedig így szóltak: Mi szükségünk van még tanúvallomásra? Hiszen magunk hallottuk a saját szájából.

23

Jézus Pilátus előtt (Mt 27,1–2.11–14; Mk 15,1–5)

¹Ezután valamennyien elindultak, és elvitték őt Pilátushoz. ²Ott így kezdték vádolni: Megállapítottuk, hogy félrevezeti népünket, ellenzi, hogy adót fizessünk a császárnak, és azt állítja magáról, hogy ő a felkent király. ³Pilátus megkérdezte tőle: Te vagy a zsidók királya? Ő pedig ezt felelte: Te mondod. ⁴Pilátus erre így szólt a főpapokhoz és a sokasághoz: Semmi bűnt nem találok ebben az emberben. ⁵De azok még erősebben kiáltozták: Fellázítja a népet tanításával egész Júdeában, Galileától kezdve egészen idáig.

Jézus Heródes előtt

⁶Pilátus ezt hallva megkérdezte: Galileából való ez az ember? ⁷Amikor pedig megtudta, hogy Heródes fennhatósága alá tartozik, átküldte Heródeshez, aki szintén Jeruzsálemben tartózkodott ezekben a napokban. ⁸Amikor Heródes meglátta Jézust, nagyon megörült. Már jó ideje szerette volna látni, mert hallott róla, és azt remélte, hogy valami csodát tesz majd a szeme láttára. ⁹Hosszasan kérdezgette őt, de Jézus semmit sem válaszolt neki. ¹⁰Ott álltak a főpapok és az írástudók is, akik hevesen vádolták. ¹¹Heródes pedig katonai kíséretével együtt megvetően bánt vele, kigúnyolta, és fényes ruhába öltöztetve visszaküldte Pilátushoz. ¹²Ezen a napon Heródes és Pilátus barátságot kötöttek egymással, korábban ugyanis ellenségek voltak.

Jézus és Barabbás (Mt 27,15–26; Mk 15,6–15)

¹³Pilátus összehívta a főpapokat, a vezetőket és a népet, ¹⁴és így szólt hozzájuk: Ezt az embert elém hoztátok azzal, hogy a népet félrevezeti. Íme, én előttem hallgattam ki, és semmi olyan bűnt nem találtam ebben az emberben, amivel vádoljátok. ¹⁵De még Heródes sem, mert visszaküldte hozzánk. Láthatjátok, hogy semmi halált érdemlő dolgot nem követett el: ¹⁶megfenyíttem tehát, és elbocsátom.

¹⁷Ünnepenként pedig szabadon kellett neki bocsátania egy foglyot. ¹⁸Erre valamennyien felkiáltottak: Ezt öld meg! Barabbást pedig bocsásd el nekünk! ¹⁹Ez az ember a városban történt lázadás és gyilkosság miatt került börtönbe. ²⁰Pilátus ismét szólt hozzájuk, mert szerette volna szabadon bocsátani Jézust. ²¹De ezek kiáltoztak: Feszítsd meg, feszítsd

meg őt! ²²Ő azonban harmadszor is így szólt hozzájuk: De hát mi rosszat tett ez? Nem találtam benne semmiféle halált érdemlő bűnt: megfenyíttem tehát, és elbocsátom. ²³De azok hangos kiáltásokkal sürgették és követelték, hogy feszítsék meg. És kiáltásuk győzött. ²⁴Pilátus ekkor úgy döntött, hogy legyen meg, amit kívánnak: ²⁵szabadon bocsátotta azt, akit kértek, aki lázadás és gyilkosság miatt volt börtönben; Jézust pedig kiszolgáltatta akaratuknak.

Jézus útja a Golgotára (Mt 27,32; Mk 15,21)

²⁶Amikor elvezették őt, megragadtak egy bizonyos cirénei Simont, aki a mezőről jött, és rátették a keresztet, hogy vigye Jézus után. ²⁷Követte őt a nép és az asszonyok nagy sokasága, akik jajgattak, és siratták őt. ²⁸Jézus pedig feljűk fordulva ezt mondta nekik: Jeruzsálem leányai, ne engem sirassatok, hanem magatokat és gyermekeiteket sirassátok; ²⁹mert íme, jönnek majd napok, amikor ezt mondják: Boldogok a meddők, az anyaméhek, amelyek nem szültek, és az emlékek, amelyek nem szoptattak! ³⁰Akkor majd kiáltani kezdik a hegyeknek: Essetek ránk! – és a halmoknak: Borítsatok el minket! ³¹Mert ha a zöldellő fával ezt teszik, mi történik a szárazzal?

Jézus a keresztfán (Mt 27,33–44; Mk 15,22–32; Jn 19,16–24)

³²Két gonosztevőt is vittek, hogy vele együtt végezzék ki őket. ³³Amikor arra a helyre értek, amelyet Koponya-helynek hívtak, keresztre feszítették őt és a gonosztevőket: az egyiket a jobb, a másikat a bal keze felől. ³⁴Jézus pedig így könyörgött: Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek. Azután sorsvetéssel megosztottak ruháin.

³⁵A nép ott állt és nézte. A főemberek pedig velük együtt így csúfolódtak: Másokat megmentett, mentse meg magát, ha ő a Krisztus, az Isten választottja! ³⁶Kigúnyolták a katonák is, odamentek hozzá, ecetet vittek neki, ³⁷és így szóltak: Ha te vagy a zsidók királya, mentsd meg magadat! ³⁸Felirat is volt a feje fölött görög, latin és héber betűkkel írva: EZ A ZSIDÓK KIRÁLYA.

³⁹A megfeszített gonosztevők közül az egyik így káromolta őt: Nem te vagy a Krisztus? Mentsd meg magadat és minket is! ⁴⁰De a másik megróttá, ezt mondva neki: Nem féled az Istent? Hiszen te is ugyanazon ítélet alatt vagy! ⁴¹Mi ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését kapjuk, de ő semmi rosszat sem követett el. ⁴²Majd így szólt: Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz a te királyságodba. ⁴³Jézus így felelt neki: Bizony, mondom neked, ma velem leszel a paradicsomban.

Jézus halála (Mt 27,45–56; Mk 15,33–41; Jn 19,28–30)

⁴⁴Tizenkét órától három óráig sötétség lett az egész földön. ⁴⁵A nap elhomályosodott, a templom kárpitja pedig középen kettéhasadt. ⁴⁶Ekkor Jézus hangosan felkiáltott: Atyám, a te kezedbe teszem le az én lelkemet! És ezt mondva meghalt.

⁴⁷Amikor a százados látta, hogy mi történt, dicsőítette Istent, és így szólt: Ez az ember valóban igaz volt. ⁴⁸És az egész sokaság, amely erre a látványra összeverődött, amikor látta a történeteket, mellét verve tért haza. ⁴⁹Jézus ismerősei pedig mindnyájan és az őt Galileától fogva követő asszonyok távolabb állva szemlélték mindezt.

Jézus temetése (Mt 27,57–61; Mk 15,42–47; Jn 19,38–42)

⁵⁰Volt egy József nevű ember, Arimátiából, a júdeaiak egyik városából, a nagytanács tagja, derék és igaz férfiú, ⁵¹aki nem értett egyet a többiek döntésével és eljárásával, mert várta az Isten országát. ⁵²Ő elment Pilátushoz, és elkérte Jézus testét. ⁵³Azután levette, gyolcsba göngyölté, és elhelyezte egy sziklába vágott sírboltban, amelyben még soha senki sem feküdt. ⁵⁴Az ünnepi előkészület napja volt és hamarosan kezdődött a szombat. ⁵⁵Elkísérték őt az asszonyok, akik együtt jöttek Jézussal Galileából, és megnézték a sírboltot, meg azt is, hogyan

helyezték el Jézus testét.⁵⁶ Azután visszatértek, illatszereket és drága keneteket készítettek. Szombaton azonban pihentek a parancsolat szerint.

24

Jézus feltámadása (Mt 28,1–10; Mk 16,1–8; Jn 20,1–10)

¹A hét első napján pedig kora hajnalban elmentek a sírhoz, és magukkal vitték az elkészített illatszereket. ²A követ a sírbolt elől elhengerítve találták, ³és amikor bementek, nem találták az Úr Jézus testét. ⁴Amikor emiatt tanácstalanul álltak, íme, két férfi lépett melléjük fénylő ruhában. ⁵Az asszonyok megrémültek, és a földre szegezték tekintetüket, de azok így szóltak hozzájuk: Miért keresitek a holtak között az élő? ⁶Nincsen itt, hanem feltámadt. Emlékezzetek vissza: megmondta nektek még Galileában, ⁷hogy az Emberfiának bűnös emberek kezébe kell adatnia, és megfeszíttetnie, de a harmadik napon fel kell támadnia. ⁸Ekkor visszaemlékeztek az ő szavaira, ⁹és visszatérve a sírtól, hírül adták mindezt a tizenegynek és a többieknek. ¹⁰A magdalai Mária, Johanna, valamint a Jakab anyja, Mária és más, velük lévő asszonyok elmondták mindezt az apostoloknak, ¹¹de ők üres fecsegésnek tartották ezt a beszédet, és nem hittek nekik. ¹²Péter azonban felkelt, elfutott a sírhoz, és amikor behajolt, csak a lepedőket látta ott. Erre elment, és csodálkozott magában a történeteken.

Az emmausi tanítványok

¹³Tanítványai közül ketten aznap egy faluba mentek, amely Jeruzsálemtől hatvan futamnyira volt, és amelynek Emmaus a neve, ¹⁴és beszélgettek egymással mindarról, ami történt. ¹⁵Miközben egymással beszélgettek és vitáztak, maga Jézus is melléjük szegődött, és együtt ment velük. ¹⁶Látásukat azonban mintha valami akadályozta volna, hogy ne ismerjék fel őt. ¹⁷Ő pedig így szólt hozzájuk: Miről beszélgettek egymással útközben? Erre szomorúan megálltak. ¹⁸Majd megszólalt az egyik, név szerint Kleopás, és ezt mondta neki: Te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudod, mi történt ott ezekben a napokban? ¹⁹Mi történt? – kérdezte tőlük. Ők így válaszoltak neki: Az, ami a názáreti Jézussal esett, aki cselekedetben és szóban hatalmas próféta volt Isten és az egész nép előtt; ²⁰és hogyan adták át főpapjaink és főembereink halálos ítéletre, és hogyan feszítették meg. ²¹Pedig mi abban reménykedtünk, hogy ő fogja megváltani Izráelt. De ma már harmadik napja, hogy ezek történtek. ²²Ezenfelül néhány közülünk való asszony is megdöbbenett minket, akik kora hajnalban ott voltak a sírboltnál, ²³de nem találták ott a testét; eljöttek és azt beszéltek, hogy angyalok jelenését is látták, akik azt hirdették, hogy ő él. ²⁴El is mentek néhányan a velünk levők közül a sírhoz, és mindent úgy találtak, ahogyan az asszonyok beszéltek; őt azonban nem látták. ²⁵Akkor ő így szólt hozzájuk: Ó, ti balgák! Milyen rest a szívetek, hogy mindazt elhiggyétek, amit megmondtak a próféták! ²⁶Hát nem ezt kellett-e elszenvednie a Krisztusnak, és így megdicsőülnie? ²⁷És Mózesről meg valamennyi prófétáról kezdve elmagyarázta nekik mindazt, ami az Írásokban róla szólt.

²⁸Így értek el ahhoz a faluhoz, amelybe igyekeztek. Ő azonban úgy tett, mintha tovább akarna menni. ²⁹De azok unszolták és kérték: Maradj velünk, mert esteledik, a nap is lehanyatlott már! Bement hát, hogy velük maradjon. ³⁰És amikor asztalhoz telepedett velük, vette a kenyeret, megáldotta, megtörte és nekik adta. ³¹Ekkor megnyílt a szemük, és felismerték, ő azonban eltűnt előlük. ³²Ekkor így szóltak egymásnak: Nem hevült-e a szívünk, amikor beszélt hozzánk az úton, amikor feltárta előttünk az Írásokat? ³³Még abban az órában útra keltek, és visszatértek Jeruzsálembe, ahol egybegyűlve találták a tizenegyet és a velük levőket. ³⁴Ők elmondták, hogy valóban feltámadt az Úr, és megjelent Simonnak. ³⁵Erre ők is elbeszélték, ami az úton történt, és hogy miként ismerték fel őt a kenyér megtöréséről.

Jézus megjelenik a tanítványoknak (Jn 20,19–23)

³⁶Miközben ezekről beszélgettek, maga Jézus állt meg közöttük, és így köszöntötte őket: Békesség nektek! ³⁷Azok megrettentek, és félelmükben azt hitték, hogy valami szellemet látnak. ³⁸Ő azonban így szólt hozzájuk: Miért rémültetek meg, és miért támad kétség a szívetekben? ³⁹Nézzétek meg a kezeimet és a lábaimat, hogy valóban én vagyok! Tapintsatok meg, és nézzetek meg jól! Mert a szellemnek nincs húsa és csontja, de amint látjátok, nekem van. ⁴⁰És ezeket mondva, megmutatta nekik a kezeit és a lábait. ⁴¹Amikor pedig még mindig hitetlenkedtek örömeükben, és csodálkoztak, megkérdezte tőlük: Van itt valami enivalótok? ⁴²Ők pedig adtak neki egy darab sült halat. ⁴³Elvette és szemük láttára megette.

⁴⁴Majd így szólt hozzájuk: Ezt mondtam nektek, amikor még veletek voltam: be kell teljesednie mindannak, ami meg van írva rólam Mózes törvényében, a prófétáknál és a zsoltárokbán. ⁴⁵Akkor megnyitotta értelmüket, hogy értsék az Írásokat, ⁴⁶és így szólt hozzájuk: Úgy van megírva, hogy a Krisztusnak szenvednie kell, de a harmadik napon fel kell támadnia a halottak közül, ⁴⁷és hirdetni kell az ő nevében a megtérést és a bűnbocsánatot minden nép között, Jeruzsálemtől kezdve. ⁴⁸Ti vagytok erre a tanúk. ⁴⁹És íme, én elküldöm nektek, akit Atyám ígért, ti pedig maradjatok a városban, amíg fel nem ruháztatok mennyei erővel.

Jézus mennybemenetele

⁵⁰Ezután kivitte őket Betániáig, felemelte a kezét, és megáldotta őket. ⁵¹És miközben áldotta őket, eltávolodott tőlük, és felvitetett a mennybe. ⁵²Azok pedig leborulva imádták őt, majd nagy örömmel visszatértek Jeruzsálembe; ⁵³mindig a templomban voltak, és áldották Istent.